

Polder.blad

April 2015

natuurpunt

Hobokense Polder

Lentetijd! Nieuw leven! Nieuwe realisaties en uitdagingen!

Boshyacint - Foto: Joachim Pintens

Vorig voorwoord werd gestart met de titel "een fonkelend begin".

En ja ... Die fonkeling zijn we verder aan het realiseren.

De ondertekening van een **nieuwe beheersovereenkomst tussen de stad en Natuurpunt Hobokense Polder** is een feit! Ja, inderdaad u leest het goed: vanaf dit jaar vallen de "Hollebeekvallei" en "een stukje grond aan het Schoonselhof" onder ons beheer. We zijn blij te kunnen melden dat Dirk Vandorpe aangesteld is als kersverse conservator voor deze twee gebieden, die hij samen met een enthousiaste beheersploeg, waaronder het "Actiecomite Hollebeek", zal beheren.

Nog goed nieuws vanuit het stadsfront is dat Roger Desmedt de stad Antwerpen en het district Hoboken bereid heeft gevonden om te **sponsoren** voor de aanleg van de nieuwe **kijkwand**. We zijn alles in het werk aan het stellen om deze zomer met de werken te starten, zodat alles klaar zou zijn tegen de winter.

Bij dit Polder.blad vind je trouwens een oproep om ons groot (en duur) project mee te ondersteunen met een gift. Waarvoor nu al bedankt!

Inhoudstafel

Editoriaal	2
Kalender	3
Weekend Groote Peel	12
Inheemse plantenmarkt	13
Wat gebeurt er in de Polder?	14
Goudklompjes natuurbeheer	15
Een nieuwe kijkwand	17
Beleid: Lage Weg	18
Ontdek de natuur ...	19
SOS - Nieuw natuurbeleid	20
Zwerfvuilactie dd 1 maart	21
Waarnemingen Afd HP	22
Aprilvogel	23
Werfvalken op 't Kiel	25
Vogeltellen in Schelse tuin	28
Onze sponsors	29
Het zijn net mensen	29
Colofon	30
De afdeling in beeld	31
Activiteitenkalender	32

Met dank aan de fotografen.
Enkele foto's werden van internet geplukt.

Vorkaft: Zwarte roodstaart
foto: Luc Van Schoor
Achterkaft: Konikpaarden in de
Hobokense Polder
foto: Cindy Van Welden

Wat betreft het **beheer** in de Hobokense Polder, is er nog verder gewerkt aan de wandelpaden in de buurt van het vlonderpad. Omwille van de vele regen wordt hier later nog verder gewerkt omdat anders het terrein te veel kapot zou gereden worden. Misschien wel minder zichtbaar, maar daarom niet onbelangrijk zijn de vele herstellingswerken die uitgevoerd werden aan het raster (kapotte palen, draden,...). Ondanks deze inspanningen slagen onze zes kleine kalfjes erin om regelmatig te ontsnappen en menig wandelaar te laten opschrikken doordat ze aan de verkeerde kant van het raster staan. Gelukkig vinden ze steeds hun weg terug. Ook aan de rand van de Polder (parking bedrijventerrein PROCAP) werden er heel wat werkzaamheden uitgevoerd: aanplanting van lange beukenhaag in combinatie met een bloesem- en bessenhaag en daartussen eiken en essen.

Wat betreft het thema **natuurstudie**, zitten we zeker ook niet stil. Momenteel is onze vogelwerkgroep ARDEA druk bezig om de uilen in ons werkingsgebied te inventariseren.

Als u de laatste dagen 's avonds langs de Polder gepasseerd bent, zal u de in fluohesjes gehulde PAD-vinders zeker tegen het lijf gelopen hebben. Met emmer en pillamp gewapend, helpen zij om de kikkers, padden en salamanders veilig de straat te laten oversteken op weg naar hun paarplaats. Het doet ons groot plezier om dit jaar een aantal nieuwe vrijwilligers te mogen begroeten die allen heel enthousiast op hun vrije avond de natuur een handje komen helpen. Dank jullie wel!

Tenslotte wil ik jullie aanraden om onze **activiteitenkalender** zeker eens goed te bekijken want er worden een aantal leuke uitstappen gepland. We gaan op stap naar Nederland en naar de Westhoek, maar er zijn ook boeiende wandelingen in onze eigen afdeling. En naast natuurbeleving mag je ook altijd een handje komen helpen bij het ruimen van zwerfvuil of tijdens de beheersdag van half mei. Welkom !!!!

Veel plezier met het lezen van dit voorjaarsnummer.
Danny

Dodaars met jongen
Foto: Guy Borremans

Zaterdag 4 april tot zaterdag 2 mei

Vogeltrekellingen Hobokense Polder

Een initiatief van de Vogelwerkgroep Ardea

Coördinator: Luc Van Schoor, 0494/33 63 09

Vogelwerkgroep ARDEA neemt voor het zesde achtereenvolgende jaar deel aan de lentetrekellingen langs de Scheldedijk

Voorjaarstrekellingen kennen een ander verloop en met deels andere vogelsoorten dan in het najaar. De aantallen liggen wel lager dan tijdens de herfsttrekkingen, maar op mooie dagen kunnen er leuke overtrekkers waargenomen worden op weg naar hun noordelijke broedplaatsen. Daarbij horen niet alleen typische zangvogels als gele kwikstaart en allerlei piepers maar ook regenwulp, purperreiger en aardig wat roofvogels als boomvalk, kiekendieven, wouwen, tot zelfs visarend. Stof genoeg dus voor een boeiende kennismaking met de voorjaarstrek

in eigen omgeving!

Zoals gewoonlijk situeert de trekpost zich op de Scheldedijk langs de Hobokense Polder, verlengde van Petroleumkaai (parking). In principe wordt er geteld tussen 8 u en 12 u, maar uitzonderingen kunnen de regel bevestigen. De tellingen lopen tot en met zaterdag 2 mei. De telling van die dag kadert in de grote ARDEA-vogeltoer (zie verder in kalender) Van 11 t/m 18 april kan je voor actuele info terecht bij Walter De Weger, 0495/23 77 10

ARDEA doet een oproep aan alle vogelliefhebbers, van leek tot kenner, om met ieders inbreng van deze lentetrekellingen een succes te maken! Geef een seintje aan Luc of Walter als je wil deelnemen.

Van harte welkom op onze activiteiten !

Honden kunnen in ons natuurgebied Hobokense Polder mee aan de leiband, maar kunnen niet mee bij andere activiteiten.

Kostendelend vervoer (7 eurocent/km wordt op de afspraakplaats georganiseerd)

Kindvriendelijke tocht

Voor deze activiteiten dient ingeschreven te worden

Zaterdag 4 april om 19.30 u

ARDEA Lentebijeenkomst in Hoboken

Coördinatie: Luc Van Schoor 0494/33 63 09 en Joris Van Reusel 0486/83 62 34

Voortaan organiseert de vogelwerkgroep jaarlijks twee bijeenkomsten, waarop ze haar activiteiten en resultaten van onderzoekjes zal toelichten.

Op deze prille lentedag, waarop we 's morgens van start gaan met de eerste voorjaartrekelling (zie voorgaand agendapunt) nodigen we je graag uit op deze open ARDEA-vergadering.

Bij pot en pint gaan we de toekomstige activiteiten onder de loupe nemen en blikken we nog even terug op de voorbije initiatieven. Daarbij is er zeker ook plaats voor allerlei nuttige info, voorstellen, vragen en opmerkingen. Kortom, een gezellige bijeenkomst waar elke vogelliefhebber(st)er van harte welkom is en zijn steentje kan bijdragen in de toekomstige werking van ARDEA.

We hebben alvast volgende punten op het programma staan:

- wat zijn de resultaten van het broedvogelonderzoek 2014 in de Hobokense Polder ? Wim Mertens, coördinator en

conservator, geeft ons een duidelijk overzicht.

- hoe ver staan we met het beginnend uilenonderzoek in de ARDEA regio ? Het mooie aantal deelnemers en de eerste resultaten waren alleszins zeer bevredigend.
- slechtvalken op 't Kiel. Hoe is de huidige situatie en wat zijn de mogelijke verwachtingen?
- terugblik op de voorbije activiteiten aan de hand van een kort beeldverslag
- wat plannen we als toekomstige excursies en projecten: met toelichting en taakverdeling
- rondvraag: ideeën/suggesties voor komende activiteiten als bv sprekers, excursies
- best bird pictures of the season: een overzicht van de beste foto's van onze huisfotografen

Afspraak om 19.30 u in de zaal van taverne De Schorren, Graspolderlaan 32, Polderstad-Hoboken Einde rond 22.30 u.

Ardea - Herfstbijeenkomst in De Schorren
Foto: Luk Smets

Zondag 5 april om 14 u

Zwerfvuilopruiactie in en nabij de Hobokense Polder

Door Vreedzaam Protest tegen Zwerfvuil o.l.v. Eric Van Braekel, Frank Van de Craen en Marc Wouters

Al van in het voorjaar 2013 is Vreedzaam Protest tegen Zwerfvuil op initiatief van Eef Flo en samen met Natuurpunt Hobokense Polder elke eerste zondag van de maand actief in de Polder of aan de rand van de Polder om sluikestort op te ruimen. Dus stroop uw mouwen op, smeer uw kuiten en kom ons gerust (opnieuw) vergezellen want alle hulp zal

nodig zijn.

Praktisch: Afspraak om 14 u op de Schroeiiaan te Hoboken aan het toegangsbord nabij het station.

Info:

vreedzaamprotesttegenzwerf-
vuil@hotmail.com of [www.facebook.com/vreedzaamprotesttegenzwerf-
vuil](http://www.facebook.com/vreedzaamprotesttegenzwerfvuil)

Opsinoren

Zondag 12 april om 14 u

Zwerfvuilactie aan de Hollebeekvallei

Info en leiding: Dirk Vandorpe,
dirk.vandorpe@telenet.be

Als het lente wordt, kriebelt het om thuis alles op te ruimen. Dat gevoel hebben de meeste mensen en ook in de tuin is er dan werk.

Ook in de Hollebeekvallei, die de "tuin" is van heel wat buurtbewoners, ligt er zwerfvuil en sluikestort. Daarom is er op zondag 12 april een zwerf-
vuilopruiactie.

Het is een samenwerking van Natuurpunt Hobokense Polder, Opsinoren, Vreedzaam Protest tegen Zwerfvuil-actiegroep en actiecomité Hollebeek.

Praktisch: Afspraak om 14 u aan het bruggetje van het Hollebeekpark. Om 16.30 u wordt iedereen daar

terug verwacht. Er kan bij een drankje en hapje nog wat worden nagepraat.

Materialen om het vuil te verzamelen (handschoenen, vuilzakken, afvalgrijpers, emmers, kruiwagen) zullen aanwezig zijn, wandelschoenen of beter nog, laarzen zijn aangewezen.

Om enig idee te hebben met hoeveel we zullen zijn, vragen we om uw **deelname te melden bij de conservator van het gebied: dirk.vandorpe@telenet.be**, hier kan je ook bijkomende vragen stellen. Iedereen van harte welkom. Tot dan!

Natuurbeheer Hollebeek 2014

Zaterdag 18 april om 12.50 u

Op stap in "De Brand" (Noord-Brabant, Nederland)

Inschrijven bij Danny Jonckheere:

jonckheeredesmedt@gmail.com – 0478/33 24 27

De Brand is een 482 hectare groot nat natuurgebied en speciaal voor de mugbestendige natuurliefhebber. Laat ons hopen dat april nog wel meevalt.

De Loonse en Drunense Duinen zijn heel nabij. Het kleinschalig landschap met zijn kleine weides en zeer oud bos zijn een streling voor het oog. De benaming "Brand" komt van brandstof, oorspronkelijk was dit een veengebied dat rond 1300 helemaal is afgegraven. Nadien is er een eikenbos op gepland en in de 20

ste eeuw zijn de weides aangelegd. Deze bloemrijke weides hebben een grote variatie aan vlinders en door al de veedrinkpoelen is dit gebied ook bekend voor zijn padden en kikkers. Zelfs de boomkikker en de kamsalamander komen hier voor. In het kletsnatte bos groeien bijzondere planten zoals bosanemoon, draadgentiaan en bospaardestaart. Voor de vlinderliefhebbers zijn er de grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder. De vogelliefhebbers hebben dan weer kans om een wielewaal

Boomkikker - Foto: Luk Smets

of zelf de middelste bonte specht te kunnen spotten. Al die natuur is te danken aan water: De Brand is kletsnat en mag in de komende tijd nog natter worden. Het toekomstbeeld is om de Zandleij (beek) te dempen, die door het gebied loopt. Dat zal het waterpeil in het gebied flink opstuwten. Al die planten en dieren krijgen het dan nog meer naar hun zin. Na onze wandeling gaan we onze picknick opeten en dan starten we onze avondwandeling op zoek naar (het geluid van de) boomkijkers.

Praktisch: we vertrekken met de auto's op basis van kostendelend samenrijden (7 eurocent/km te betalen aan de chauffeur) om 12.50

u op de parking van Zwembad Sorghvliedt, Krijgsbaan Hoboken of om 13 u op de parking onder de viaduct ter hoogte van 't Spant, Boomsesteenweg 335 Wilrijk. We zijn terug rond 22 u. Afstand heen en terug is ca 190 km. Deelnamekost: 2 euro p/p (= vergoeding voor plaatselijke gids). Te betalen bij vertrek.

Meebrengen: laarzen !!! en of waterdichte schoenen, extra paar kousen, picknick, verrekijker en misschien muggenzalf.

Inschrijven voor 14 april bij Danny Jonckheere en melden waar u wenst te vertrekken (Sorghvliedt of 't Spant)

Zondag 19 april 2015 om 15 u

Broedvogeltelling: Blauwe reigers in het Schoonselhof
Organisatie Vogelwerkgroep ARDEA

In het verwilderd bos van het Schoonselhof achter de kasteelvijver is al sinds de jaren 70 van vorige eeuw een reigerkolonie gevestigd. De reigers nestelen er vooral op de kruinen van grove dennen. Bewoonde reigernesten zijn in april te herkennen aan de aanwezigheid van de volwassen vogels op het nest of verse uitwerpselen, eierschalen en braakballen onder de nestbomen. Deze bomen worden vanaf vorig jaar gemerkt met een cijfer, waardoor we gedurende volgende jaren de gegevens gerichter kunnen opvolgen. Met deze jaarlijkse telling wil ARDEA de evolutie van haar boegbeeld op de voet volgen.

Vorig jaar telden we 31 bezette nesten wat een toename was van 35 % in vergelijking met 2013. Deze

uitbreiding kwam er na een uitermate zachte winter waardoor de sterfte onder de reigers zeer beperkt bleef. Wat wordt het met de huidige winter, weer vorstvrij of komt er toch nog een koude-inval ?

Praktisch: Wie wil deelnemen geeft vooraf een **seintje met opgave van telefoonnummer aan Luc Van Schoor 0494/33 63 09 of email luc.van.schoor@scarlet.be** Een stevige lange broek (bramen) en wandelschoenen of laarzen zijn aangeraden Afspraak om 15 u zij-ingang Schoonselhof, hoek Legerstraat/Koornbloemstraat te Wilrijk.

Bij slecht weer wordt de telling verplaatst naar een latere datum.

Blauwe reiger - Foto: Guy Borremans

Donderdag 23 april om 20 u: **OPGELET: 4de donderdag!**

Open bestuursvergadering in Zaal Moretus
Alle geïnteresseerden welkom!

Zaterdag 25 april om 9.30 u

Vogels in Planckendael

Organisatie Vogelwerkgroep ARDEA
Plaatselijke gids: Jean Niesz
Begeleiding: Luc Van Schoor 0494/33 63 09

Vandaag gidst Jean Niesz voor ons een unieke vogelwandeling doorheen de Zoo van Planckendael,

waarbij hij de vogelprojecten en de wetenswaardigheden over de diverse soorten toelicht en antwoordt op al

onze vragen. Jean is verantwoordelijk voor de vogels van Planckendael en is o.a. bekend om zijn ooievaarsproject en van de TV-reeks over de Zoo van Planckendael.

De dieren van Planckendael spelen een belangrijke rol als ambassadeurs voor hun wilde soortgenoten, die het vaak moeilijk hebben om te overleven. Net zoals de Antwerpse zusterdierentuin beschouwt Planckendael de medewerking aan het behoud van bedreigde diersoorten als een heel belangrijke taak.

De monniksgier, de grootste roofvogel van Europa, is één van die bedreigde soorten. Planckendael coördineert het Europees kweekprogramma ervan. Monniksgieren van verschillende dierentuinen zoeken er in de nieuwe grote datingvolière hun ideale partner uit. De laatste jaren werden van twee geslaagde broedgevallen 3 jonge vogels terug in de natuur te geplaatst in Zuid-Frankrijk en in Noord-Spanje.

Natuurlijk zijn er in Planckendael nog heel wat andere vogels te zien uit de verschillende continenten waaronder uilen, kraanvogels, rode ibissen, pinguïns, flamingo's, pelikanen, ooievaars.

Die en nog veel meer dieren kan je vandaag bekijken in Planckendael. Voor deze excursie is geen grondige vogelkennis vereist, wel een interesse in buitengewone weetjes. Dit bezoek is uitermate geschikt voor alle leeftijden. Breng dus gerust je

kinderen of kleinkinderen mee. Na de ca. twee uur durende rondleiding kan iedereen (met of zonder picknick) natuurlijk nog vrij rondlopen in het park dat sluit om 18 u.

De dagtickets worden gezamenlijk aangekocht. Omwille van groepskorting (-3 euro pp) gaat dit bezoek alleen door met een minimum van 15 deelnemers (max. 25 deeln.)

Praktisch:

Voor dit boeiende groepsbezoek gelden volgende gereduceerde prijzen voor de dagkaart en rondleiding: Volwassenen: 24 euro - studenten (mits voorlegging van studentenkaart), 60 + en kinderen van 3 t/m 17 jaar: 16,50 euro

Deelnemers melden zich eerst aan bij Luc Van Schoor, luc.vanschoor@scarlet.be of gsm 0494/33 63 09

Je bent pas ingeschreven na **storting van het passende bedrag op rek. BE81 5230 8065 0424 van Natuurpunt Hobokense Polder** met vermelding van "Planckendael", aantal personen en leeftijdscategorie. Vertrek met kostendelend eigen vervoer om 9.30 u op de parking ter hoogte van 't Spant, Boomsesteenweg 335 Wilrijk. Je kan ook in Planckendael aansluiten mits een voorafgaand seintje aan Luc.

Monniksgieren - Foto: Jonas Verhulst

Zaterdag 2 mei vanaf 7 u

2e ARDEA Vogeltoer

Regionale ronde langsheen de beste vogelplekjes!
Info en begeleiding: Luc Van Schoor, 0494/33 63 09

ARDEA biedt een hele dag "vogelkijken" aan!

Vanaf zonsopgang tot de avond bezoeken we opeenvolgend verschillende natuurgebieden van Hoboken tot Hove. We trachten tijdens de wandelingen en verplaatsingen zoveel mogelijk vogels te spotten in onze regio en noteren daarbij alle plaatselijke en overvliegende vogels, auditieve waarnemingen inbegrepen. Per gebied kruisen we alle waargenomen soorten aan op de vogellijst. Na de laatste avondwandeling wordt de definitieve soortenlijst opgemaakt

tijdens een slotdrink.

Dit is een groepsactiviteit voor jong en oud, en dus geen wedstrijd. Iedere vogelliefhebber(st), van leek tot kenner, is welkom gedurende de ganse dag of een deel ervan. Je kan telkens na een wandeling meefietsen naar de volgende startplaats of er met de wagen naartoe rijden.

Programma:

7 u - 9.30 u: Broedvogels in de Hobokense Polder

Tijdens de vroegochtendexcursie gaan we op zoek naar o.a. blauw-

Baardmannetje
Foto: Guy Borremans

borst, waterral en koekoek en wellicht nog veel meer vogelzang als het weer een beetje meezit.

Afspraak: 7u parking einde Scheldelei, Polderstad-Hoboken

9.30 u - 12 u: Vogeltrekking Hobokense Polder

Je kunt deelnemen aan de laatste lentetrekking van dit jaar. Vanop de Scheldedijk komen ongetwijfeld andere vogelsoorten in de kijker. Bij zonnig weer verwachten wij ook roofvogels.

Afspraak: 9.30 u parking einde Scheldelei, Polderstad – Hoboken. Een plooiestoeltje en telescoop kunnen van pas komen.

13 u - 14.30 u: Fort VII Wilrijk

In het Fort, dat wordt beheerd door Natuurpunt Zuidrand Antwerpen, komen zowel zang- als watervogels aan bod. Het natuurreservaat is niet vrij toegankelijk, maar voor dit ARDEA-bezoek staat de poort open.

Afspraak: 13 u ingang Fort VII, Leugerstraat Wilrijk. Picknick mogelijk vanaf 12.30 u in lokaal De IJsvogel-Fort VII. Dranken ter plaatse verkrijgbaar.

15 u - 16.30 u: Cleydaelhof te Aartselaar

Het Cleydaelhof is een 35 ha groot natuurgebied dat deel uitmaakt van de oude bossen rond het kasteel Cleydael. Het gevarieerd landschap met oude bospercelen, weilanden en een rietveld, trekt heel wat zangvogels aan.

Afspraak: 15 u Parking Cleydaelhof, ingang Zinkvalstraat (zijstraat van de Cleydaellaan) Aartselaar.

17 u - 18.30 u: Hof ter Linden te Edegem

Het kasteeldomein is sinds 2012 publiek domein geworden en vormt samen met Fort V een groene zone van ongeveer 90 ha. Het domein bestaat uit een kasteelpark met vijver en daarbij aansluitend een bosge-

deelte. ARDEA bezocht het al eerder voor spechtenonderzoek.

Afspraak: 17 u parking ingang dreef Hof ter Linden, Drie Eikenstraat (tegenover Sint Antoniuskerk) te Edegem.

19.30 u - 21.45 u: Uilenbos te Hove

Het Uilenbos dat deel uitmaakt van een groter complex van de bossen van Moretus (Boechout) is een gesloten gebied dat enkel met een speciale vergunning kan bezocht worden. Het Uilenbos vormt een afwisseling van oud eiken- beuken- en broekbos. Wij gaan op zoek naar spechten en zo mogelijk bosuil.

Afspraak: 19.30 u parking Sint Laureynsplein, centrum Hove.

22 u: Slotdrink te Hove

Wat heeft ons deze volle dag vogels spotten opgebracht? Ben je ook benieuwd hoeveel soorten er op de definitieve vogellijst geraken? Kom dan mee napraten bij een natje en een droogje. Iedereen welkom.

Afspraak: 22 u in café Bahnhove, Kapelstraat 117/1 Hove.

Praktisch:

Mee te brengen: verrekijker, telescoop en plooiestoeltje kunnen nuttig zijn tijdens de trekking, stevige wandelschoenen.

Picknick mogelijk in Fort VII om 12.30 u (dranken ter plaatse verkrijgbaar).

Wie vanuit Hoboken en Wilrijk meefietst tot in Hove, kan beroep doen op extra fietsvervoer voor de terugrit (na de slotdrink). Meld je daarvoor ten laatste op 1 mei aan bij Luc Van Schoor via mail luc.vanschoor@scarlet.be

We rekenen voor deze tweede ARDEA-vogeltoer op een aangenaam lenteweertje zodat alle geplande uitstappen kunnen doorgaan. Bij twijfel kan je voor de start van elke wandeling bellen naar Luc Van Schoor, 0494/33 63 09

Blauwborst - Foto: Walter De Weger

Grote zilverreiger
Foto: Joachim Pintens

Grauwe ganzen
Foto: Luc Van Schoor

Zondag 3 mei om 14 u

Zwerfvuilopruiactie in de Hobokense Polder

Door Vreedzaam Protest tegen Zwerfvuil o.l.v. Eric Van Braekel, Frank Van de Craen en Marc Wouters

Meer info: zie 5 april

Zaterdag 9 mei om 6 u

Vroegochtendwandeling in de Hobokense Polder met aansluitend openluchtontbijt

Gidsen: Danny Jonckheere, 0478/33 24 27 en Wim Mertens, 03/216 93 62

Ontbijtinformatie: Ria Thys, 0476/33 79 36 - ria.thys@telenet.be

Ontbijtdames: Jeannine Nielandt en Sylvia Van den Broeck

We moeten weer vroeg uit de veren voor onze klassieker om een onvergetelijke ervaring op te doen: de eerste vroege vogels die beginnen te fluiten. Zijn er al een paar voorjaarssoorten in de Polder aanwezig? Wie weet wat horen we dit jaar allemaal. Kom de natuur op een andere manier beleven, want het loont telkens de moeite. Ook al vele jaren koppelen we er een gezellige openluchtontbijt aan.

Start jij ook eerst in de Polder om nadien lekker te ontbijten?

Praktisch:

Afspraak om 6 u op de Schroeiilaan (parkeerstrook nabij het station).

Ontbijt om 9 u aan het Kijkpunt. Einde ontbijt voorzien om 10 u.

Best even inschrijven voor het ontbijt en dit ten laatste op 5 mei!

Voor het ontbijt betaal je 5 euro per persoon en 2 euro voor kinderen tussen de 4 en de 14 jaar. **Storten op volgend nummer BE81 5230 8065 0424 van Natuurpunt Hobokense Polder** met als vermelding "ontbijt Hobokense Polder" en het aantal personen.

Zeker laarzen en verrekijker meebrengen.

Foto: André Van Langenhove

Zaterdag 16 mei om 9 u

Natuurbeheer in de Hobokense Polder

Info: Danny Jonckheere, 0478 33 24 27 – jonckheeredesmedt@gmail.com of Wim Mertens, 03/216 93 62 – wim.a.mertens@skynet.be

Dit jaar wat extra dagen weekendbeheer om de Japanse duizendknoop te verwijderen. Al vele jaren werd dit gemaaid door de mensen van Levanto, scholen, en natuurlijk door onze goudklompjes. Maar deze stukken zijn nu gemakkelijker te maaien door onze eigen beheersploegen en zodoende gaan we vanaf dit jaar proberen zoveel mogelijk Japanse duizendknoop af te voeren uit het terrein.

Wil jij ook eens een handje komen helpen, dit kan gerust en vele handen maken het werk lichter. Dus WELKOM !

Praktisch:

Afspraakplaats: Schroeiilaan 15 achter de firma Procap. Daar staat ons materiaal te wachten. We werken van 9 u tot 13 u.

Meebrengen (veel zin om te helpen). Voor werkhandschoenen zorgen wij.

Donderdag 21 mei om 20 u

Open bestuursvergadering in Zaal Moretus

Alle geïnteresseerden welkom!

Zaterdag 23 mei om 8 u

Daguitstap in het land van Cuyk - Maasheggengebied (Nederland)

Info en begeleiding: Danny Jonckheere, 0478/33 24 27 - jonckheeredesmedt@gmail.com

Als je het Maasheggenlandschap bij Cuyk en Boxmeer op z'n mooist wil zien, is dit het uitgelezen moment. Onder de Maasheggen vallen de gebieden Bergjes, Makken, Middel-

steegse Weiden en Oeffelter Meent. Kom je te vroeg, dan is er nog geen bloempje te zien; probeer je het een week of drie later nog eens dan kun je alweer te laat zijn en is het meeste

Das: een bewoner van het Maasheggengebied

al uitgebloeid. Maar kom je op het juiste tijdstip, dan krijg je ook wat: een landschap zoals dat nergens anders in Nederland te vinden is, met uitbundig bloeiende meidoornen sleedoornheggen die er uitzien als feestelijke lange linten. Vroeger stonden er veel meer van zulke heggen in Nederland, alleen rond Boxmeer heeft een groot aantal de landbouwmechanisering overleefd. De stekelige heggen dienden als perceelsafdeling, ze gaven de dieren beschutting tegen de wind en ze boden hout om gereedschappen van te maken. Het Maasheggebied is nog bijna middeleeuws; de heggen zijn honderden jaren oud. Je loopt over zandpaden tussen weilanden vol bloemen, koeien en vogels. Voor vogels is de Oeffelster Meent een paradijs: ze vinden hier letterlijk overal voedsel, nestgelegenheid en beschutting in overvloed. Als geen ander dier voelen dassen zich hier thuis. 's Nachts komen ze uit hun burchten, die meestal wat hoger en droger liggen. Vandaaruit lopen ze langs heggen en bosranden de uiterwaarden in om hun geliefde lekkernij te zoeken: regenwormen.

Nationaal Kampioenschap Maasheggen

Maar liefst 40 teams van heggenwerkers namen dit jaar op 8 maart deel aan de tiende editie van het Nationaal Kampioenschap Maasheggen-

vlechten in Oeffelt. Een zorgvuldig geselecteerde heg werd in de traditionele Maasheggenstijl gevlochten. Elk team kreeg een eigen stuk heg toegewezen. Onder het toezicht van publiek en jury streden zij om de wisseltrofee, de Gouden Hiep. Daarnaast demonstreerden vlechters uit Engeland, Frankrijk en België hun eigen vlechtstijlen.

Heggen vlechten

Gevlochten heggen waren eeuwenlang de manier om vee bij elkaar te houden. Iedere streek had zo zijn eigen methode. Na de komst van het prikkeldraad verdwenen de vlechteggen in rap tempo uit het landschap. De laatste jaren wordt veel aandacht besteed aan het behoud van de nog bestaande heggen die soms al eeuwenoud zijn, en het herstel ervan. Hieruit is ook het Nationaal Kampioenschap ontstaan.

Praktisch:

We vertrekken met volle auto's op basis van kostendelend samenrijden (7 eurocent/km) om 8 u op de parking van zwembad Sorgvliedt, Krijgsbaan Hoboken of om 8.15 u op de parking onder de viaduct aan 't Spant, Boomssteenweg 335 Wilrijk. We zijn terug rond 18 u. Meebrengen: picknick, verrekijker.

Inschrijven voor 20 mei bij Danny Jonckheere

Heggenvlechters aan het werk

Sleedoornheg

Zondag 7 juni om 8 u

Vogelexcursie West-Zeeuws-Vlaanderen

Organisatie Vogelwerkgroep ARDEA

Gids: Luc Van Schoor, 0494/33 63 09

Leiding: Marc Hofman, 0494/56 01 07

Midden in het broedseizoen trekken we naar de beste vogelgebieden in West-Zeeuws-Vlaanderen. Deze excursie biedt beginnende vogelaars een goede gelegenheid om een reeks weide- en watervogels te leren herkennen, maar ook voor meer gevorderden blijft het in Zeeland elke keer weer beleven en genieten. Vandaag bezoeken we enkele vrij nieuwe vogelrijke gebieden. Het programma zou er, afhankelijk van de voorbereiding door Luc en Marc, als volgt kunnen uitzien: we beginnen met de Sophiapolder en De Blikken

nabij Oostburg. Het zijn echte partijtjes waar weidevogels als grutto, Kievit, tureluur en veldleeuwerik broeden naast kokmeeuw, zwartkopmeeuw, visdief en geoorde fuut. Na de middag wandelen we langs het buitendijks ingericht natuurgebied het Voorland bij nummer één waar we uitkijken naar sterns, plevieren, strandlopers en kluten en nog een blik werpen op de Westerschelde en de Hooge platen. Tot slot maken we kennis met het vernieuwde Braakmangebied nabij Terneuzen. Braakman-Noord is de trots van Staatsbos-

Smienten - Foto: Guy Borremans

beheer Zeeuws-Vlaanderen. Sinds enkele jaren heeft dit natuurgebied een gedaanteverwisseling ondergaan en is het aanzienlijk uitgebreid. Het is niet alleen een heerlijk gebied om doorheen te fietsen of te wandelen, het is ook een bijzonder rijk natuurgebied. Vele vogels zijn te zien op de kreek of op de weilanden. Enkele uitkijkpunten maken het mogelijk de vogels van korte afstand te observeren, zonder dat ze daarbij verstoord worden. Maar ook voor liefhebbers van planten, paddenstoelen of insecten is er in de Braakman

altijd wat te beleven. Als het weer meezit, wordt dit gegarandeerd een boeiende en gevarieerde natuurbelevingsdag. Kom het zelf zien en geniet mee!

Praktisch:

We vertrekken met eigen wagens, zoals steeds kostendelend, op de Bist te Wilrijk om 8 u en eindigen ter plaatse omstreeks 17.30 u. Meebrengen: verrekijker, telescoop, vogelgids, regenjasje, stevige wandelschoenen, picknick en fototoestel.

Wulp en tureluur
Foto: Guy Borremans

Zondag 7 juni om 14 u

Zwerfvuilopruiactie in de Hobokense Polder

Door Vreedzaam Protest tegen Zwerfvuil o.l.v. Eric Van Braekel, Frank Van de Craen en Marc Wouters
Meer info: zie 5 april

Zaterdag 13 juni om 7.30 u

Natuurreservaat "De Westhoek" (B) en "Les Dunes Perroquet" (F)

Info en gids: Marnix Lefranc, 0499/23 01 91 - marnix.lefranc@telenet.be

Vandaag gaan we op ontdekking in het staatsnatuurreservaat "De Westhoek" in De Panne.

Het is het oudste natuurreservaat in Vlaanderen en met zijn 345 ha ook het grootste aaneengesloten duinengebied aan onze kust. We hebben aandacht voor de verschillende landschapstypes: zeereep-, loop- en paraboolduinen, duingraslanden en duinpannen.

De Westhoek is vooral gekend voor zijn uitzonderlijk rijke flora met soorten zoals parnassia, teer guichelheil, geel zonneroosje en verschillende soorten orchideeën. Ook tal van vogelsoorten vinden hier een geschikte broedplaats. De nachtegaal is hier goed vertegenwoordigd met daarnaast soorten zoals wielewaal, braamsluiper, sprinkhaanzanger, kuifleeuwerik en graszanger. Grote delen van het gebied worden actief beheerd om de meest kwetsbare gebieden te vrijwaren. Hierbij worden in toenemende mate half wilde grazers ingezet (Shetland pony's, Konikpaarden, ezels en Schotse hooglandrunderen).

We steken ook de grens over om

kennis te maken met "Les Dunes Perroquet". Een gebied dat qua natuurrijkdom zeker niet moet onderdoen voor de Westhoek. En uiteraard mag een wandeling langsheen het strand niet ontbreken, waarbij we op zoek gaan naar schelpen en andere strandvondsten. Kortom een zeer gevarieerd en niet te missen programma!

Praktisch:

Vertrek om 7.30 u - terug om 20 u onder de viaduct ter hoogte van Taverne 't Spant, Boomsesteenweg 335 in Wilrijk.

Inschrijven verplicht bij Marnix Lefranc. Zo kunnen we de nodige schikkingen treffen voor de mensen die geen eigen vervoer hebben en kunnen we al de nodige regelingen treffen voor carpooling. Het aantal deelnemers is beperkt tot 25. Onkosten: kostendelend vervoer aan 7 eurocent per kilometer, te betalen aan de chauffeur. Meebrengen: picknick en een drankje voor onderweg, goede wandelschoenen, zonnecrème- en petje, regenkledij (die we hopen niet nodig hebben)

Parnassia - Foto: Rosette De Roeck

Wielewaal

Donderdag 18 juni om 20 u

Open bestuursvergadering in Zaal Moretus

Alle geïnteresseerden welkom!

Zaterdag 20 juni om 19.15 u

Nachtzwaluwentocht in het Grenspark De Zoom- Ossendrecht

Organisatie Vogelwerkgroep ARDEA

Gids: Luc Van Schoor, 0494/33 63 09

Leiding: Wim Roelant, 0477/34 07 21

Vandaag wagen we ons aan een excursie in het avonduur om op zoek te gaan naar de nachtzwaluw. Deze vogel is één van de meest mysterieuze ornithologische wezens in onze contreien.

Het monotone ratelende geluid dat ze produceren is met weinig andere vogelgezangen te vergelijken. Het maakt wel hun aanwezigheid meteen duidelijk. Als het weer mee zit (droog en niet te veel wind), bestaat zeker ook de kans dat we enkele exemplaren in het laatste schemerlicht in het vizier krijgen.

Praktisch: Vertrek met eigen wagens (kostendelend vervoer!) om 19.15 u aan 't Spant op de Boomsesteenweg 335 te Wilrijk. Het einde is voorzien omstreeks 23.30 u ter plaatse. De te wandelen afstand bedraagt ongeveer 5 km. Contacteer bij slechte weersvoorspellingen (stortregen) best op voorhand de leiding of gids om na te gaan of de tocht wel door gaat. (Indien nodig wordt deze excursie verplaatst naar zaterdag 27 juni). Meebrengen: verrekijker, veldgidsen, fototoestel, aangepaste kledij (denk aan muggen!)

Nachtzwaluw

Vrijdag 26 juni om 21.30 u

Natuur in de duisternis in de Hobokense Polder

Info en gids: Danny Jonckheere 0478/33 24 27

We gaan eens iets nieuws proberen, nl onderzoeken of er in de Polder nog **glimwormen** zitten.

En ja, we hebben ze al gezien, dus gaan we dit vandaag ook nog eens trachten te ontdekken.

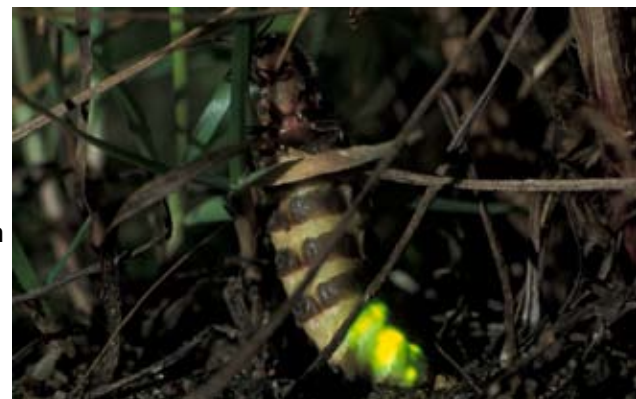
De glimworm is een fabelachtig dier-tje ... nog niet zolang geleden zagen we dwaallichtjes geregeld door de bomen dansen. Met hun merkwaardige eigenschap om licht te produceren, gaven ze vroeger aanleiding tot tal van verhalen over elfjes, geesten en trollen...

Helaas gaat het niet zo goed met hen, en behoren ze binnenkort echt tot de fabeldier-tjes. Glimwormpjes danken hun naam aan hun vermogen om licht te produceren. Dat licht maken ze aan in de gespecialiseerde cellen van hun lichtorgaan, waar een bijzondere biochemische reactie plaatsvindt. Tijdens deze reactie wordt energie afgegeven onder de vorm van fotonen, licht dus. Vooral 's nachts demonstrenen glimwormen hun lichtkunsten. Je hebt de grote en de kleine glimworm, de mannetjes van de kleine glimworm staan ook bekend als vuurvliegjes. Een derde

slecht gekende soort is de kortschildglimworm. Volwassen exemplaren van alle drie de soorten kan je vanaf juni vinden en in sommige jaren al van vanaf half mei. Sommigen houden dit zelfs vol tot midden juli. De meeste glimmen maar voor een uurtje: tussen 22.30 u en 23.30 u. De mannetjes van de kortschildglimworm zijn ook overdag actief. Hoe zit het in onze regio, komen ze nog voor of niet? En gaan wij ze zien? Laat het ons hopen.

Praktisch:

We komen om 21.30 u samen op de parking op de Schroei-laan nabij station Hobokense Polder en gaan vandaar een wandeling maken. **Wat nemen we niet mee:** een zaklamp. Wel een muggenwerend middel en een warme pull of jas. Einduur: afhankelijk van de resultaten.

Kleine glimworm

Wandel- en fietsweekend Groote Peel Noord-Limburg - Nederland Vrijdag 28 tot zondag 30 augustus 2015

Nationaal Park De Groote Peel

Nationaal Park De Groote Peel is een hoogveen gebied van ruim 1400 ha waar vroeger turf is gestoken. Tegenwoordig is het een vogelrijk natuurgebied dat bij uitstek geschikt is om wandelend te beleven. Het is gelegen in Noord-Limburg, tussen Eindhoven en Venlo. Het wordt niet doorsneden door autowegen of hoogspanningslijnen, noch zijn er andere bouwwerken te vinden.

We verblijven in groepsaccommodatie De Peelvenhoeve te Liessel waar er 12 kamers - elk met eigen sanitair - zijn voor 23 personen.

Alle maaltijden van vrijdagavond tot zondagmiddag met uitzondering van

de lunch op zaterdag zijn inbegrepen en zullen door een externe catering-service verzorgd worden. Een BBQ op zaterdagavond is een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid!

Vrijdagmiddag staat een wandeling op het programma en zaterdag fietsen we met eigen of gehuurde fietsen naar het 15 km verder gelegen Buitencentrum De Groote Peel voor een wandeling o.l.v. een gids

van Staatsbosbeheer. Zondag gaan we nog een wandeling of een fietstochtje maken.

In het Buitencentrum kunnen 's middags broodjes, snacks of soep en uiteraard dranken besteld wor-

den. Dit is niet in de prijs begrepen. Dranken in onze verblijfplaats zullen aan democratische prijzen verkrijgbaar zijn.

Fietsen zijn eventueel te huur aan 10 euro en tandems aan 12 euro. Deze dienen wel vooraf gereserveerd te worden. Info hierover volgt later.

Bedlinnen is in de prijs begrepen, maar badlinnen dien je zelf mee te nemen.

Dit alles kunnen we aanbieden aan 170 euro per persoon.

Inschrijven kan door overschrijving van 70 euro p.p. op rekening BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar met vermelding „Groote Peel + naam van deelnemer(s)”

Het tijdstip van betaling is bepalend voor het toewijzen van de beschikbare plaatsen.

De organisatie berust bij Jan Eulaers - jan.eulaers@icloud.com - 0495/52 77 31 waar je ook terecht kan voor bijkomende inlichtingen.

EERSTE INHEEMSE PLANTENMARKT

..... WILDER IS BETER

19 APRIL 2015 VAN 11 TOT 18 UUR
Plein Kloosterstraat-Riemstraat
2000 Antwerpen

Geniet 10% korting!

Bestel je inheemse planten vooraf online en haal ze af tijdens onze plantenmarkt! Surf naar:

www.wilderisbeter.be

Gebruik onze afhaalzone!

Gemakkelijk om je planten snel in te laden op je fiets, bakfiets of wagen!

Geniet van een eerlijk drankje bij de stand van **Oxfam!**

Proef een overheerlijke **Gageleer** en steun Natuurpunt!

Onze markt is **makkelijk bereikbaar**

met de fiets, te voet, het openbaar vervoer (halte Sint-Michielskaai: bus 34, 291, 295; halte Scheldestraat: bus 30, 34) of de wagen (parkeren kan op de kaaien)

Wat gebeurt er in de Polder?

Tekst: Wim Mertens - Foto's: Ann De Smedt en André Van Langenhove

Allemaal visjes

Omdat we graag een gezonde vispopulatie willen op onze grootste plas, het Broekskot, hebben we net als vorige winter vis uitgezet. Experts vertellen ons dat je dit best drie opeenvolgende jaren herhaalt. In februari lieten we dus voor de tweede keer enkele honderden blankvoorns, rietvoorns en zeelten, afkomstig van een viskwekerij in Limburg, vrij. Deze vissen zijn aangepast aan de soms sterk wisselende en daarom moeilijke leefomstandigheden in ondiepe stilstaande wateren. Andere typische vissoorten die thuis horen in dergelijke wateren zijn vetje, bittervoorn en kleine modderkruiper. Dit zijn eerder kleine en zeldzame soorten. Ze zijn niet interessant voor commerciële of sportvisserij en worden zelden of nooit gekweekt. Snoek, de roofvis in ondiepe plassen, hebben we reeds een tiental jaar geleden uitgezet om de overvloedig aanwezige karper in toom te houden, met succes overigens. Of er op dit moment nog snoeken op de vijver zwemmen, weten we niet, veel zullen het er alleszins niet zijn. Reigers, zowel de blauwe als de grote zilvereiger, zijn hiervoor een goede indicator. We merkten dat die vogels erg graag en erg veel snoekjes aten. Het is sowieso geen fantastisch idee om snoek, een vraatzuchtige rover, tegelijkertijd met zijn prooien uit te zetten, als je een stabiele populatie van die prooien

wilt opbouwen. Dit kan wel na enkele jaren, als de voorns en zeelten zich helemaal thuis voelen en zich goed voortplanten. De aanwezigheid van visbroed (zeer kleine visjes) vorige herfst geeft aan dat de vissen zich reeds het eerste jaar na uitzetting voortplanten. De uiteindelijke bedoeling van deze bepoting is om meer viseters naar de Polder te lokken. We denken daarbij aan fuut, blauwe reiger, grote zilvereiger, roerdomp, woudaap, ijsvogel en - laat ons even dromen – otter. Het feit dat twee roerdompen reeds na één jaar de Polder uitkiezen om te overwinteren stemt ons bijzonder hoopvol. Op filmpjes van de nachtcamera's in de Hobokense Polder zien we echter dat deze vogel niet alleen vissen op zijn menu heeft staan, ook muizen slaat ie niet af.

Runderen

Na een bijzonder vruchtbaar najaar met wel vijf borelingen, beviel Flora - de eerste koe die zelf in de Polder werd geboren - midden in de winter van nog een kalfje. Hierdoor steeg het aantal runderen tot 23. Gelukkig was de winter niet al te streng. Moeder en dochter stellen het goed, maar zullen wel erg blij zijn als het gras terug begint te groeien. Het is niet de bedoeling

om deze grote kudde te behouden. Zeven of acht runderen zullen door medewerkers van de Natuurpuntboerderij meegenomen worden om elders natuurgebieden te begrazen. Ook volgende winter moeten er minder grazers zijn, want in een strenge winter is er te weinig voedsel voor 23 runderen en 3 paarden. Bijvoederen willen we absoluut vermijden want hierdoor breng je extra voedingsstoffen in het ecosysteem en dat werkt negatief op de biodiversiteit. Die kalfjes zijn trouwens kleine ontsnappingskunstenaars, je vindt ze regelmatig aan de verkeerde kant van de draad. Nou ja, kunstenaars... na een tiental jaren zijn veel weidepalen verrot en is op vele plaatsen de prikkeldraad losgekomen, zo'n grote kunst is het voor die kalfjes ook weer niet om onder of tussen de draden door te kruipen. Ondertussen hebben de Goudklompen veel energie gestoken in het herstel van de meest kwetsbare delen van het raster en zullen de kleintjes "binnen" moeten blijven

Wandelpaden

We hebben getracht om enkele kapot gereden en daardoor moeilijk begaanbare delen van het wandelpad tussen Polderstad en de kijkhut provisorisch te herstellen voor de wandelaars. Dit is deels gelukt, maar de situatie is er zeker niet overal

op vooruit gegaan. De definitieve heraanleg van dit wandelpad is gepland na de aanleg van de nieuwe kijkwand, waarbij waarschijnlijk ook wel wat zwaar verkeer zal moeten passeren. Indien alles naar wens verloopt zou de bouw van de nieuwe kijkwand deze zomer/herfst moeten plaatsvinden.

Aciérie

De renovatiewerken aan de Aciérie, uitgevoerd door de leerlingen van het Don Bosco-instituut in Hoboken in een leerwerkproject, lopen nog tot het einde van het schooljaar. Nadien zal Natuurpunt Hobokense Polder nog metalen roosters in de venstergaten plaatsen. Het oude gebouwtje kan dan aan een nieuw leven beginnen als hooisluur. De metalen roosters moeten verhinderen dat het hooi in de toekomst opnieuw als brandstof wordt gebruikt.

Werken in de Polder met de Goudklompjes en anderen December 2014 - Februari 2015

Tekst: Roger Desmedt - Foto's: André Van Langenhove

Vaste ploeg GKI's: Gilbert VdV, André VL, Franz VL, Michel C, Chris V, Peter VE, Johan R., Jos DG, Gilbert P, Andreas R, Freddy V, Luc D., Francina V., Chris M., Ludo DP en Roger D.

Derden: Dirk VD, Herman DC en Joseph

Jongeren: Iori, Yaro

Woensdag 3 december

Goudklompjes, "Leerexpert – Leyweg" en Passage

Vandaag met frisse temperatuur gewerkt aan het Zeggeveld en de weg naar Scheldedijk en het raster.

11 GKI's maar ook onze voorzitter Danny, die kwam planten (trap Scheldelei) + voorbereiden werken 7/1 en 14/1/2015, waren al vroeg paraat en vertrokken wat bibberend naar het Zeggeveld.

Eens daar aangekomen was de koude snel vergeten, want ... werken geblazen.

Aan de parking van de Scheldelei werd de doorgang naast de trap gedicht en de aanplantingen afgeschermd.

Ook de Passage (Sigrid en Mathias) waren er vroeg bij en in no time was het zeggeveld gemaaid.

Franz reed af en aan om het maaisel weg te werken aan het depot.

Ondertussen kwam de school ook ter plaatse en die schoten ook in gang.

Ook de weg links (dijk) en rechts (raster) werd gemaaid en ook hier werd alles afgevoerd.

De school en de Passage moesten vertrekken.

Bedankt juf Kelly en jouw leerlingen, bedankt Sigrid en Mathias, jullie hebben ons goed geholpen vandaag.

Dan lunchen, alles inladen en wegwezen.

Een productieve (koude) natuurdag zat er weer op - **23 werkers**

Woensdag 10 en 17 december

Goudklompjes ruimen op 10/12 veld 101, ingang raster en wandelweg.

Nadien ook piketten zagen voor takkenwal op 7/1/2015 - **10 werkers**

Op 17/12 ruimden we het depot en stapelden en verzaagden we alle hout in het depot - **9 werkers**

Woensdag 7 januari

Goudklompjes, "leerexpert Begijnenvest"

Vandaag onze eerste werkdag van het nieuwe jaar, onder schitterende weersomstandigheden.

13 GKI's stonden al vroeg te trapelen en vol goede moed trokken we in langgerekte karavaan naar de parking aan de Scheldelei. Hier werd het bos gesnoeid, 2 takkenwallen geplaatst, de doorgang in de dijk vergroot en een poort geplaatst. Ook de school van de "Leerexpert" Begijnenvest was stipt op tijd en sloot aan het eindpunt van de bus bij ons aan.

Onze klaargemaakte paaltjes werden snel in de grond gezet, zodat met het gesnoeid materiaal direct kon gestart worden om de twee takkenwallen vanaf de parking te construeren.

De doorgang in de dijk werd breder gemaakt, zodat de zitmaaier, tractor en andere gemakkelijker kunnen passeren.

De anderen bouwden lustig verder aan de takkenwallen en ook de ingangspoort kreeg stilaan vorm.

Tegen 11 u werd er pauze genomen. De school moest dan vertrekken. Bedankt Nathalie, Wouter en Jean Paul (Pierre?) voor jullie begeleiding en sturing van de jongeren. Dank aan de 15 jongeren van de "leerexpert" Begijnenvest, jullie hebben schitterend werk geleverd. Tijdens de lunch en "borrel" (bedankt bestuur) werden alle escapades van de feestdagen en reizen overlopen en dan nog wat opruimen en inpakken. Een deugddoende (na de feestdagen) natuurdag zat er weer op. **31 werkers**

Woensdag 14 januari

Vandaag onder slechte weersomstandigheden toch gewerkt in de Polder. Verder takkenwallen uitbreiden aan P Scheldelei, verder snoeien en ook draad van het raster hersteld. De school "Leerexpert" Begijnenvest was op de afspraak, maar door de slechte weersomstandigheden en bij sommige jongeren geen geschikte kledij, moesten zij terugkeren. Sorry leerkrachten en jongeren, maar de weersomstandigheden hebben ook wij (soms well!) niet in de hand. In elk geval bedankt voor de komst, misschien komt er nog wel een gelegenheid!
10 Gkl's + ook onze nieuwe werkracht Joseph Manirambona (vrijwilligersorganisatie SA) werkten verder aan de takkenwallen (palen slaan) en snoeihout om deze op te vullen.

Na de pauze gingen 3 Gkl's de draad van het raster herstellen. De anderen werkten voort aan de takkenwallen. Alles opruimen, zodat de wandelweg terug vrij is (wel veel slijk!) en dan lunchen en alles opruimen. **11 werkers**

Woensdag 21 januari

Hout achter containers in houtkot. Elektriciteitskabels leggen naar Acadèrie. Boskiezel aanbrengen op pad aan P Scheldelei. Raster herstellen achter kijkpunt en struweel en wilgen uitdunnen tussen kijkpunt en Ruitersplas - **13 werkers**

Woensdag 28 januari

Raster aan Schelgedijk (van kraal in richting Zeggeveld) vrijmaken (struweel en overhangende bomen) + palen vervangen en draad aantrekken en vasthechten - **13 werkers**

Woensdag 4 februari

Verder werken aan raster (kraal in richting Zeggeveld) + kraal herstellen **11 werkers**

Woensdag 11 februari

Verder werken aan raster Schelgedijk van kraal naar Zeggeveld + 4 grote palen plaatsen - **9 werkers** (ook Yaro)

Woensdag 18 februari

Wandelweg verharderen met boskiezel van Polderstadvijver naar Kijk(hut) scherm en raster aan Zeggeveld en kijkhut herstellen - **9 werkers**

Woensdag 25 februari

12 Gkl's + Joseph (later Danny) + Leertraject Leyweg (Groep Kelly) Vandaag werkten we aan het rolstoelpad, aan het raster en aan de verbindingsweg.

Na inladen en transport begonnen we aan de job.

- Rolstoelpad (linkerkant ruimen)
- Rasterpoorten herstellen, wandelpaal plaatsen en 2 stutpalen vervangen.

Ook de Leerexpert "Leyweg" (groep Kelly + 7 lln.) waren present, zodat het wegvoeren van struweel en takken aan het rolstoelpad veel sneller ging.

Na de pauze verder opruimen met de volledige ploeg.

Bedankt juf Kelly en jouw kids, jullie hebben prachtig werk verzet (algemeen oordeel Gkl's!)

De overgebleven Gkl's ruimden verder op, dan snel alles laden en wegvoeren naar de container.

Een leuke en productieve dag zat er weer op - **22 werkers**

Dankzij uw hulp een nieuwe kijkwand ?

Even voor Kerst 2013 ging door vandalenstreken onze kijkhut aan het Broekskot in de Hobokense Polder in vlammen op. Na 14 jaar trouwe dienst en tal van herstellingen en verbeteringen, werd onze hut plots herleid tot een hoop as.

We bleven niet bij de pakken zitten, maar gingen op zoek naar een nieuw ontwerp, dat minder vandalismegevoelig is. Intussen plaatsten onze Goudklompjes een voorlopige kijkwand, wat minder comfortabel, waar de vogels, zonder hen te storen, kunnen bewonderd worden.

De nieuwe "hut" moet aan wat voorwaarden voldoen. Er wordt gekozen voor een open ontwerp. Een gesloten hut nodigt immers jongeren te veel uit om er een clubhuis van te maken, met alle gevolgen vandien. We opteren dus voor een wand.

Daarboven komen wel luifels, zodat je ook bij regenweer droog kan staan.

De wand zal groter en langer zijn dan de vroegere kijkhut, zodat ook groepen en schoolklassen comfortabel en gelijktijdig kunnen kijken. De wand komt wat meer naar achter. We breiden gelijktijdig de vijver uit door de zone ten oosten en ten noorden af te graven, zodat je vanaf de wand de hele vijver zal kunnen overschouwen.

Het bouwmaterial moet zoveel mogelijk vandalismebestendig zijn: stevig, weinig gevoelig voor graffiti, ... De keuze valt uiteindelijk op Cortenstaal, herkenbaar aan de roestlaag. Dit is o.a. toegepast aan het kijkplatform bij de leeuwen in Planckendaal. In Nederland vinden we reeds kijkhutten van dit materiaal.

Maar bouwen kost geld, veel geld! Momenteel gaat de schatting van de architect wel tot 30.000 euro. Intussen hebben we gesprekken gehad met district en stad. Beide overheden zijn bereid een flinke duit in het zakje te doen. Ook hopen we enkele firma's te overtuigen dit project te sponsoren. Maar het is duidelijk dat we zelf een flink deel zullen moeten betalen.

Wij doen een warme oproep aan onze leden en sympathisanten. Ook jij kan helpen. **Stort een bijdrage op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt met vermelding van "F-04010 Kijkhut Hobokense Polder"**.

Voor een gift vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest. Zo krijg je op een gift van bijv. 60 euro 27 euro terug van Vadertje Staat.

Inspiratiebron:

Kijkhut te Noordwijk in Cortenstaal;

- kijkWAND met diverse gaten, en schabjes
- kleine luifel
- Open aan achterzijde, maar met open scherm als valbeveiliging en
- Drager voor informatiebord (tijdelijk)

Lage Weg ... Hoge verwachtingen !

Tekst: Frans Thys - Foto's: Danny Jonckheere

Aan de noordkant van Hoboken, tegen het Kiel aan, ligt een groot industrieel complex dat momenteel grotendeels niet gebruikt wordt. Tot voor enkele jaren zijn hier autovelgenfabrikant Hayes Lemmerz en verpakingsbedrijf Crown Cork actief geweest. Het is al een tijd een publiek geheim dat er aan gedacht wordt deze site een andere bestemming te geven, waarbij wonen een van de nieuwe functies zou worden. Omdat op de nabijgelegen site Blue Gate Antwerp een nieuw bedrijventerrein gecreëerd wordt, waarbij binnenkort heel wat spontaan ontstane bomen moeten sneuvelen, hebben wij mei 2014 bij het Antwerpse stadsbestuur gepleit om op het industrieel complex van Hayes Lemmerz en Crown Cork minstens 3 hectare planologisch een groene bestemming te geven. In dat geval kunnen daar mettertijd bomen aangeplant worden met gelden uit het gewestelijk boscompensatiefonds, zou dit een mooie compensatie betekenen voor het verlies aan bomen op Petroleum Zuid en zou de omgeving van Lageweg en het Kiel een bijkomende passieve recreatiemogelijkheid hebben, iets waaraan in

die drukbevolkte omgeving echt wel behoefte bestaat.

Begin februari is via een artikel in 'Gazet van Antwerpen' duidelijk geworden dat in verband met deze Lageweg site toch wel een en ander aan het bewegen is en hebben wij via een persnota er op gewezen dat in de toekomstplannen van dit gebied er ruimte moet voorbehouden worden voor groen en natuur. Twee initiatieven van het Antwerpse stadsbestuur hebben ons de noodzaak doen inzien dit pleidooi te houden. Enerzijds heeft de Antwerpse gemeenteraad in december j.l. een bestek goedgekeurd om een 'ecostudie' te bestellen voor een deel natuur van 2 hectare dat er nu nog ligt nabij de Frieslandstraat. Anderzijds hebben de studiebureaus 51N4E en Connect & Transform einde november 2014 een eerste proefproject over de Lageweg openbaar gemaakt, dit in het kader van Labo XX (20), een initiatief van de stad Antwerpen om te bestuderen op welke manier stadsverdichting in Antwerpen kan versneld worden. Voor het gehele op te stellen proefproject Lageweg heeft

het Antwerpse College overigens september 2014 een bedrag van 42.350 euro goedgekeurd ten voordele van vermelde studiebureaus.

De ecostudie kan als een lovenswaardig initiatief van het stadsbestuur aanzien worden. Immers, nabij deze oude industriële infrastructuur ligt er binnen 'woonzone' een haast vergeten stuk natuur bestaande uit een heel vochtig terrein met veel riet, naast opslag van berken, wilgen en een enkele eik. Het zou interessant zijn te weten welke natuurwaarde hier aanwezig is, alsook de toekomstmogelijkheden na te gaan. Kan de waarde van dit stuk natuur nog verbeterd worden, wat als hier effectief natuurbeheer gaat gebeuren en hoe moet dit beheer er best uit zien, kan het stuk natuur beter geïntegreerd worden in de bewoning zodanig dat het ook een maatschappelijke functie vervult? Allemaal heel interessante vragen, waarbij er echter een grote 'maar' is: uit het bestek blijkt dat het lang niet zeker is dat dit stuk natuur behouden wordt! Er moet zowel onderzocht worden wat de huidige waarde is, hoe deze verbeterd kan worden als dat onderzocht moet worden wat er allemaal verloren gaat als dit stuk voor andere doeleinden wordt aangewend.

Dat dat laatste mogelijk is, wordt aangetoond door de schetsen bij het proefproject van bovenvermelde studiebureaus. Daaruit blijkt dat de toekomstige visie van de Lageweg site zich niet beperkt tot het oude industriële complex, maar zich uitstrekt vanaf de Lageweg tot aan de Weerstandlaan, inclusief het stuk natuur (het gedeelte tussen Lageweg, spoorweg en Krugerbrug, deels industriezone op het gewestplan wordt niet in deze plannen opgenomen). Wat is nu de essentie van hetgeen als toekomstbeeld geschetst wordt door de studiebureaus:

- de bestaande bedrijfsgebouwen blijven grotendeels intact, zeker in een eerste fase, zij het deels

met een andere bestemming; voor dat laatste worden als voorbeeld heel wat later te bepalen functies opgesomd zoals ruimte voor buurtfeesten en tijdelijke markt, expositiehal, evenementenruimte, parking, sporthal, groene industrie, overdekte werkplaats in functie van begeleid wonen,

- langs de Weerstandlaan, komt er een derde Amelinckxblok, naar het Atheneum op,
- aan de Hendriklei wordt een doorgang gemaakt naar de noordoostzijde van de bedrijfsgebouwen, waar een beperkt deel van deze gebouwen vervangen worden door 2 grote woonblokken,
- het stuk natuur verdwijnt en krijgt volledig een maatschappelijke functie onder meer als sportterrein,
- in een latere fase wordt een uitbreiding voorzien aan de 2 nieuwgebouwde blokken en worden de huizen aan de Lageweg onder handen genomen die nu volledig ingebouwd zijn tussen industrie.

Uiteraard gaat dit om nog vrij vage ideeën, maar het duidt wel aan in welke richting gedacht wordt. De totale oppervlakte van deze site be-

draagt 30 hectare. Onze visie om de 2 hectare natuur te behouden (waarom een mooi wandelparcours kan aangelegd worden) en bijkomend 3 hectare openbaar bomenpark te voorzien waar nu bedrijfsgebouwen zijn, wordt zeker niet weerspiegeld in deze eerste aanzet tot stadsvernieuwing. Uiteindelijk vragen wij dat amper 1/6° van het geheel een groene

invulling krijgt, zeker niet overdreven veel!

We houden jullie alleszins op de hoogte, ook via onze website waar je door volgende link op de Lageweg pagina terecht komt:
<http://www.hobokensepolder.be/beleid/LageWeg/index.html>

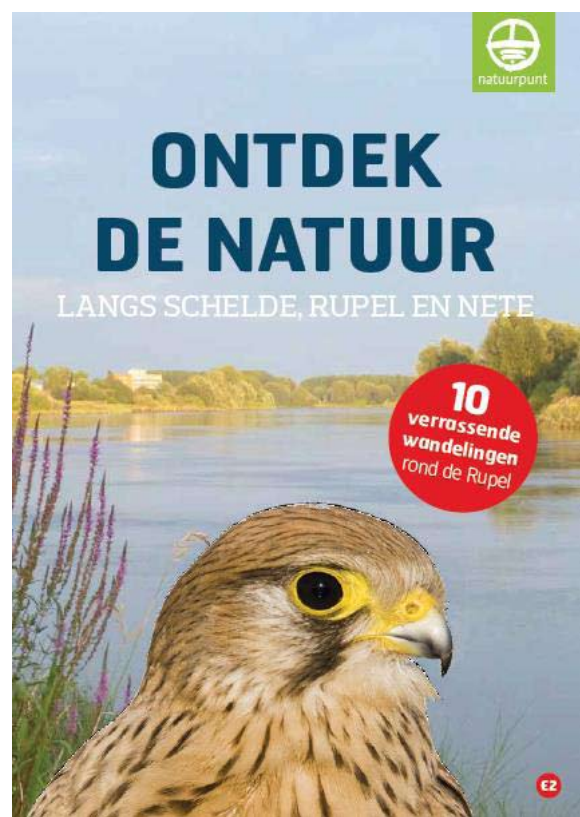
Ontdek de natuur langs Schelde, Rupel en Nete

Zaterdag 24 januari stelde Natuurpunt Rupelstreek, in het Boomse Ecohuis 't Kleibrood de wandelgids: 'Ontdek de natuur langs Schelde, Rupel en Nete' voor.

In de wandelgids worden 10 wandelingen beschreven, waarmee je de prachtige natuur in het Rivierenland kan ontdekken. Elke wandeling wordt beschreven op 4 pagina's, met daarbij telkens een handig wandelkaartje. Als extraatje worden de belangrijkste (vogel)kijkpunten apart weergegeven op de wandelkaart.

De brochure kost 2 euro. Ook Natuurpunt Hobokense Polder verspreidt de gids. Bestellen kan via storting van 2 euro op onze bankrekening BE81 5230 8065 0424 van Natuurpunt Hobokense Polder.

Woon je in Hoboken of op het Kiel, dan wordt de gids zonder verzendkosten binnen de maand na storting bij je in de bus gestoken. Woon je echter wat verder, dan moeten we je de port aanrekenen en dien je 2 euro per boekje + 2,30 euro verzendkosten te betalen.

Voorstellen nieuw natuurbeleid zijn onaanvaardbaar

De Vlaamse administratie wil de aankoop en het beheer van natuurgebieden drastisch hervormen. Maar de plannen die nu voorliggen, betekenen de doodsteek voor de huidige aanpak van erkende natuurgebieden en van het aankopen van lokale, kleinere gebieden door afdelingen en beheerteams. Natuurpunt verzet zich hier hevig tegen en rekent erop dat minister Schauvliege de voorstellen radicaal omgooit.

Vorig jaar keurde de Vlaamse regering een nieuw natuurdecreet goed. Daarin werden enkele basisprincipes grondig gewijzigd. Zo kunnen vanaf nu private grondbezitters, bosbouwers en landbouwers ook gemakkelijk gebruik maken van het subsidiesysteem voor aankoop en beheer van natuurgebieden. Maar er is meer.

Toekomst van onze natuurgebieden op het spel

Momenteel werkt het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) deze basisprincipes concreet uit in zogenaamde uitvoeringsbesluiten. Het belangrijkste uitvoeringsbesluit gaat over de financiering van aankopen, de inrichting, het beheer en de openstelling van gebieden en over de bezoekerscentra. Het voorstel dat nu op tafel ligt, is onaanvaardbaar om een aantal redenen. Zo zal het oprichten van nieuwe natuurgebieden buiten de Europees aangeduide Speciale Beschermingszones zo goed als onmogelijk worden. Bovendien komt een hele resem natuurgebieden misschien niet langer in aanmerking voor erkenning als reservaat: gebieden kleiner dan 10 ha, gebieden die eigendom zijn van gemeenten of andere overheden en gebieden met als doel natuurtypes zoals soortenrijk grasland of hoogstamboomgaarden.

En het wordt nog erger. Reeds erkende gebieden die niet voldoen aan de nieuwe vereisten kunnen hun statuut als erkend natuurreservaat

verliezen. Heeft een gebied geen erkenning meer dan krijgen we geen subsidies voor beheer, openstelling of aankopen. Bijvoorbeeld, de mooie soorten- en structuurrijke valleigraslanden met een boeket van koekoeksbloem, pinksterbloem en margriet zouden buiten het reservaatstelsel vallen.

Kort gezegd: het beheer, het voortbestaan en de uitbreiding van veel natuurgebieden staat op het spel. En dat terwijl het werk van afdelingen en beheerteams van Natuurpunt er net voor zorgt dat in heel bedreigde planten en dieren toch nog enige bescherming genieten. In het volgebouwde Vlaanderen zorgt ons werk ervoor dat mensen nog toegang hebben tot natuur dichtbij. We leggen wandelpaden aan, bouwen vogelkijkhutten of zorgen ervoor dat kinderen zich kunnen uitleven in een speelbos. Maar ook daarin dreigt het mes te worden gezet. In de huidige voorstellen worden ook die subsidies met 40% verminderd.

Natuurpunt vraagt dan ook dat deze voorstellen grondig en structureel bijgesteld worden voor de Vlaamse regering hierover een beslissing neemt. We rekenen erop dat Vlaams minister voor Natuur Joke Schauvliege de bescherming van de natuur en het belang van natuur dichtbij laat primeren. De komende maanden plannen we een aantal acties om de politiek onze bezorgdheden duidelijk te maken. Daarover volgt later meer.

In detail: waar gaat het precies over? Lees meer op www.natuurpunt.be/news/voorstellen-nieuw-natuurbeleid-zijn-onaanvaardbaar

Petitie Red de natuur in je buurt. Nu het nog kan!

Trek jij al eens naar een natuurreservaat in je buurt? Die groene parels die voor zuurstof zorgen en een laatste toevluchtsoord vormen voor onze bedreigde dieren? Als het van de Vlaamse administratie afhangt, is het daar binnenkort misschien mee gedaan. Er zijn plannen opgedoken om het nu al ontoereikende natuurbeleid voor verenigingen nog verder te kortwieken. Daar komen vzw Durme, Limburgs Landschap en Natuurpunt tegen in actie.

Gelukkig is het nog niet te laat. Zet je naam onder deze petitie en overtuig Vlaams minister van Natuur Joke Schauvliege om de voorstellen in de zogenoemde uitvoeringsbesluiten "betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurreservaten" en "financiering" aan te passen.

Zo niet, dan wordt de uitbouw van natuurreservaten onmogelijk gemaakt.

Teken de petitie op www.natuurpunt.be/petitie-red-de-natuur-je-buurt-nu-het-nog-kan

Verslag over de zwerfvuilactie van zondag 1 maart 2015

Tekst: Frank Van de Craen - Foto's: Pierrot Biessen

De bemoedigende woorden op onze FaceBookpagina van onze bezielster, Eef Flo hebben tot weerom een geslaagde actiedag bijgedragen.

Beste opruimers van opruim-team Hobokense Polder. Deze week is de Week van de Vrijwilliger. Als no-budget beweging, kan ik jullie helaas niet met cadeautjes overstelpen. Geen goud ter wereld zou ook kunnen dekken welk een gulden team jullie zijn. Daarom zet ik jullie graag in het zonnetje met deze welgemeende woorden van dank, sympathie en waardering!

Degenen die elke maand trouw op post zijn - weer of geen weer - zij die zorgen voor de logistiek en het materiaal, om de groep met herinneringsmailtjes op te trommelen, om groepsfoto's te nemen, om te zorgen dat het ingezamelde afval wordt afgevoerd, om mee op de barricaden te staan. En ook degenen die misschien maar één keertje, misschien maar één uurtje hun stoute schoenen hebben aangetrokken en de drempel hebben getrotseerd om 'de troep van iemand anders' op te ruimen. Ik kan niet genoeg woorden neerpenen om jullie elk afzonderlijk - en als team - te bedanken. Jullie zijn het eerste opruim-team van vreedzaam protest tegen zwerfvuil en niet het laatste... opruim-team Noordkasteel is intussen in jullie voetsporen getreden. Dit laatste team gaat binnenkort ook op eigen kracht verder. Jullie zijn voor mij het voorbeeld dat dit kan. Dat je met de juiste motivatie en

de goeie vibes bergen (afval) kan verzetten. Jullie hebben een speciaal plekje in mijn (hart) Team, ik dank jullie van harte en doe zo dapper verder, liefs xxx Eef)

Vertrek plaats was - zoals het elke eerste zondag van de maand is - de Polder ingang aan de parking van Procap. De vertreklocatie werd gewijzigd om 'veiligheid'-redenen voor de deelnemers en de iets centralere ligging, om alle delen van de Polder te kunnen bereiken.

Gedurende anderhalf uur hebben twaalf mensen, waarvan zeven op de foto, weer flink hun best moeten doen om de massa zwerfvuil aan te pakken. Wandelaars werden aangesproken en nieuwe contacten gelegd om mensen warm te maken voor onze volgende 'Polderpoets' acties. De ontmoeting met twee studenten 'architectuur, natuur en landschapsbeheer' was boeiend en ook hun interesse voor ons projectje is gewekt! Nancy en Erik, vaste activisten van onze Polder kwamen net voor ons vertrek nog uit de Polder met twee extra gevulde grote vuilniszakken wat het totaal op 10 volle vuilniszakken bracht en een 'hoeveelheid' sluikestort wat niet in zakken te proppen was. Tussen het sleuren met de zakken door werd er melding gemaakt van een grote

hoeveelheid 'niet te dragen' sluikestort en twee volle vuilniszakken verzameld aan de bareel, ingang Polder, aan de Naftaweg. Even op en neer gereden met de auto om ook deze hoeveelheid toe te voegen aan onze berg!

Met andere woorden, een hele, hele, HELE grote hoeveelheid 'VUIL' werd weer uit de 'natuur' en ons 'milieu' verwijderd en wordt deze morgen door de stadsdiensten opgehaald! Graag een heel 'groot' woord van dank aan alle deelnemers en onze fotograaf van dienst, Pierrot! Paula, Lieve, Leentje (onze nieuwe kracht), Swa, Pierrot, Antje en partner, Nancy en Erik, en de studenten architectuur (die ook een handje toestaken)!

De Naftaweg is blijkbaar tot de 'nieuwe containerpark'-straat uitgeroepen met een continu stroom aan nieuw sluikestort. Deze problematiek wordt blijkbaar alsmaar erger. Als de bermen van de straat zo vervuild worden, wat bevindt er zich dan niet in de beek? Een vraag voor de overheid en een bedenking bij het betalend maken van containerparken!

Met vriendelijke opgeruimde groeten van de vrijwilligers van

VreedzaamProtestTegenZwerfVuil
OpruimTeamHobokensePolder

Waarnemingen afdeling Hobokense Polder (niet-vogels) van 1 december 2014 t.e.m. 28 februari 2015

Marnix Lefranc

Opaalwaskorstje - Foto: Linda Lambreghts

De grootste groep met waarnemingen waren de zwammen met 57 soorten. Het leeuwendeel van de waarnemingen zijn van Hubert De Meulder. Hij heeft opnieuw zeer verdienstelijk werk gedaan. De meest bijzondere soort is het **opaalwaskorstje** (HDM). Tot nu toe werd deze soort nog maar op vier verschillende plaatsen waargenomen in Vlaanderen.

Bij de planten werden heel wat varens op naam gebracht: **brede stekelvaren** (AP, MS, SB en WDR), **dubbelloof** (AP), **eikvaren** (AVL), **geschubde mannetjesvaren** (AP), **mannetjesvaren** (AP, SB), **muurvaren** (AP), **smalle stekelvaren** (AP), **tongvaren** (AP) en **wijjesvaren** (AP).

In onderstaand artikel worden waarnemingen besproken van 1/12/2014 t.e.m. 28/2/2015 binnen het gebied van de Natuurpuntafdeling Hobokense Polder. Behalve de vogelwaarnemingen worden alle overige waarnemingen hier in beschouwing genomen. We noteren in totaal slechts 187 waarnemingen als volgt verdeeld: planten (62), mossen/korstmosses (1), zwammen (73), amfibieën (0), vissen (0), zoogdieren (30) en tot slot de invertebraten (21).

Omstreeks half december werd nog een **atalanta** (JP) waargenomen. Bij de nachtvlinders was er al de **wachtervlinder** (SB, JE). Deze soort werd eind februari ook al opgemerkt op veel andere plaatsen in Vlaanderen. Uitzonderlijk is het niet. Het is wel een aankondiging voor een ontluikende lente. De wachtervlinder behoort tot de minderheid van nachtvlinders die overwintert als volwassen vlinder. In het najaar sluipen de vlinders uit, ze voeden zich nog wat en gaan dan in winterslaap. Geen diepe winterslaap, want ook op zachte winteravonden zijn ze actief. In het vroege voorjaar vliegen ze volop en wordt er gepaard. En dan zit een wachtervlinderleven erop: in jaren met een late lente kun je de laatste exemplaren begin mei zien, maar gewoonlijk hebben de vlinders tegen april het loodje al gelegd. Maar voor het zover is worden er eerst eitjes afgezet. De eitjes worden afgezet op fruitbomen. In appelboomgaarden werd de soort vroeger als de pest beschouwd. De rupsen doen zich niet alleen tegoed aan de bladeren van heel wat loofbomen maar verschal-

ken, zeker in geval van schaarste, ook wel eens een andere rups.

Ook bij de zoogdieren waren er interessante waarnemingen met o.a. **vos** (DPW), **BVL**, **steenmarter** (BM), **ree** (BM), **bunzing** (MDH) en **eekhoorn** (WDR, SB, PC, IVdA, TV, WK en JP).

Met dank aan alle waarnemers:

Alain Pieters (AP), Andre Van Langenhove (AVL), Bert Mertens (BM), Bram Van Loock (BVL), Davy De Grootte (DDG), de preter w (DPW), Diemer Vercaeye (DV), Hubert De Meulder (HDM), Isabelle Van der Auwera (IVdA), Jelle Ronsmans (JR), Joachim Pintens (JP), Johan Claessens (JC), Joris Elst (JE), Jurgen Dewolf (JD), Leo Janssen (LJ), Maarten Schurmans (MS), Manu De Hauwere (MDH), Mia Willekens (MW), Peter Bastiaensen (PB), Peter Ceulemans (PC), Simon Feys (SF), Stijn Baeten (SB), Tim Vochten (TV), Wesley Poelman (WP), Wout De Rouck (WDR), Wouter Knaepen (WK), Wouter Mertens (WM).

Wachtervlinder
Foto: Stijn Baeten

Dubbelloof - Foto: Alain Pieters

Aprilvogel

Joris Van Reusel

Foto: Sonja Van Kerckhove

uit smartphones weerklinken. Het moet gezegd dat het gebruik van deze media in onderzoek erg nuttig is (en dat doet Ardea dan ook en met mate bij het **Regionaal Uilenonderzoek 2015** dat momenteel loopt met ca. 25 vrijwilligers die in 10 sectoren onze regio screenen op uilen) maar ook erg verstorend kan zijn. Vogels worden onnodig verward en vermoeid door het spelen met kunstmatig gefluit, gezang en geroep om een vogel aan te trekken om die (beter) te kunnen zien of om te fotograferen. Het hedendaagse technische speelgoed is prachtig maar ook verleidelijk en vergt dus onder vogelaars/vogelliefhebbers/vogelfotografen een beetje zelfdiscipline, zeker in het broedseizoen. Frappant is het verhaal van twee 'imitators' die elkaar lokten met hun geluidjes en gegeneerd rechtsomkeer maakten. Het ging om spotvogels. Of om spreeuwen, overigens een soort die vogelzang en gsm-ringtones imiteert. Veel beter is het om gewoon te luisteren en het vogelgefluit te leren herkennen. De beste manier daarvoor is nog altijd het geduldig leren van ervaren vogelkenners door vaak mee te gaan op **ochtendexcursies** en **vogeltoers** (2 mei) en bijkomend thuis te oefenen met opnames van vogelzang. De **vernieuwde Natuurpuntwebsite** biedt hiervoor nu een erg handige tool aan, maar er zijn er meerdere. Ook tijdens de **ARDEA-voorjaarstrektellingen** (van 4 april tot 2 mei) kan je heel wat opsteken qua auditieve vogelherkenning, al zijn we hier nog niet zo ver dat we auditieve veldopnames digitaal analyseren en determineren. Toch is er hoop voor wie in het veld het nog vaak in Keulen hoort donderden als

De prille lente zorgt bij heel wat mensen voor een prettig gevoel. De dagen worden langer, het wordt wat warmer en het vooruitzicht op verse asperges en zomerfestivals geeft moed om de laatste koude voorjaarsgrillen door te bijten. Maar voor elke vogelaar breekt met de lente ook het topseizoen aan. Overwinterende ganzen en een verdwaalde rotskruiper in Dinant verdwijnen als sneeuw voor de zon als de eerste zwaluwen zich laten zien of een specht zijn geroffel laat horen. Met het terugkeren van de trekvogels en zomergasten en het vrolijk gefluit van de merel en de veldleeuwerik kondigt zich de broedtijd aan en dat is toch het hoogtepunt van de ornithologische kalender. Vol spanning wachten we af of de mezen dit jaar in ons zelf getimmerd kastje komen wonen, of de **slechtvalken** in onze speciaal voor hen geplaatste bak op het Kiel komen broeden (koppel aanwezig in territorium), of de **blauwe reigers** in dezelfde aantallen weer in het Schoonselhofbos komen nestelen (19 april: jaarlijkse broedplaatsentelling), en of er dit jaar nog wel een nachtegaal overleeft in onze regio. De maand april is daarom een cruciale maand, want dan komen de meeste trekkers terug uit een zuiders vakantieoord en wordt er stevig gebaltst, gepaard, gebouwd en gelegd.

Samen met de fameuze voorjaarsklassiekers is al dit gevederd geflikflak en gevogel hét symbool van de lente. En dat kan je niet zeggen van vissen, die nochtans op 1 april steevast uit de gracht worden gehaald om het prettige, vrolijke lentegevoel kracht bij te zetten. Ik kan me niet herinneren dat zo'n aprilvis ooit voor een echt goeie grap heeft gezorgd, laat staan dat ie een diep gevoel van pret, geluk en hoop opwekte. Laten we daarom die vis overboord gooien en met een **aprilvogel** de lente verwelkomen. Zonder flauwe grapjes maar met des te meer vrolijk gefluit (van Bobby Mc Ferrins Don't Worry, Be Happy tot Triggerfingers zeer gepaste trekvogelsong I Follow Rivers) zijn we zo in a happy-go-lucky state of mind!

Vogelaars lopen er in deze periode dus meestal niet alleen vrolijk maar dus ook fluitend bij, en dat is dus niet om vogels te lokken! Daarvoor bestaan jaegersfluitjes en tegenwoordig natuurlijk allerlei apps en mp3-bstanden die al dan niet versterkt

Cartoon van Tom Borremans

er weer ergens een fwiet of dzjiejiet klinkt. De applicatie **Vogelzang Id** maakt gebruik van automatische spraakherkenning om de meest voorkomende vogelsoorten door een geluidsoopname in het veld te bepalen. Deze app is nog niet echt de Shazam van de vogelmuziek, maar mits wat oefenen wel bruikbaar, en alle beetjes helpen!

Ook bevorderend voor het lente-vogel-gevoel is een ontbijt met uw pc die is afgestemd op de schitterende website "**beleefdelente**" van Vogelbescherming Nederland. Hier zit u live mee in de broedkast van zangvogels, uilen, roofvogels en ooievaars. Nuja, quasi live. Helemààl live en van nog dichterbij kan u ooievaars ontmoeten tijdens de uiteenzetting van Jean Niesz, de erudiete deskundige achter het befaamde ooievaarbeschermingsproject van **Planckendaël** (25 april). Baby's en hun specifieke zang worden hierbij uiteraard toegelaten maar moet je wel zelf meebrengen.

Een boreling die we van harte verwelkomen in de Antwerpse vogelwereld is de nieuwe, nog zeer prille **vogelwerkgroep VONAS** die in Antwerpen Stad sinds 24 maart actief is. Ook aan onze zuiderburen van de Rupelstreek onze gelukwensen bij de oprichting van de plaatselijke **vogelwerkgroep RUPEL**. ARDEA wenst hen beiden veel succes! Dat doen we ook aan **Tom Borremans**, de ontwerper van het ARDEA-logo, die als huiscartoonist van De Ideale Wereld (VIER) het vogelspotten-spotten populair aan het maken is. Of nee,... toch niet.

Sorry Tom! Of toch wel, er mag al eens gelachen worden! (Ontdek deze vrolijke spotter-spotter via de onderstaande link).

Vrolijke spotters en vrolijke vogels treffen we zeker ook in juni, tijdens

de **vogelexcursie naar Zeeuws Vlaanderen** (7 juni) en tijdens de nachtzwaluwexcursie in Ossendrecht (20 juni). Schrijf je nu snel in maar richt je aandacht dan volledig terug op de maand april.

De start van de **trektellingen** (Trektelepost Hoboken) en het aansluitende halfjaarlijkse **ARDEA-ontmoetingsmoment op 4/4** mag je zeker niet missen. Rapportering over onderzoek, informatie over de komende activiteiten, nieuws uit de vogelwereld en het bezoek van de Aprilvogel staan op het programma. Meer details vind je elders in dit blad en op de website en blog. Hopelijk tot ziens én hoors. Twie-iet!

Voor vogelwerkgroep ARDEA, www.ardea.hobokensepolder.be

Links i.v.m. vogels, vogelspotting, vogelspotting-spotten en vogelgefluit:

- <http://plazilla.com/page/4295106201/top-10-liedjes-waar-in-wordt-geflote>
- <http://showbams.com/2012/12/14/the-15-best-songs-with-whistling/>
- www.bird-songs.com
- www.isoperla.co.uk (vogelzand Id)
- www.humo.be/humo-archief/316299/het-grote-vogelweekend-vogelen-in-t-stad
- www.vroegevogels.vara.nl
- <http://www.vier.be/deidealewereld/videos/onze-huiscartoonist-over-vogelspotten/591403>
- <http://feathersinblack.com>
- www.beleefdelente.nl
- www.natuurpunt.be/vogels-herkennen

Werfvalken op 't Kiel

Joris Van Reusel

1. Arbeiders van Antwerpse Bouwwerken plaatsen de slechtvalken-zitpost op de groene Silvertoptoren (6.3.2015, Foto: Peter Walraeven)

moet je eerst en vooral met zijn tweeën zijn, en toch een minimale vorm van genegenheid jegens elkaar hebben. En daar liep het mis.

Wat er precies is gebeurd, zullen we niet meer kunnen achterhalen. Het succesvolle hechte koppel Sarah en Jules is in de lente van 2014 in de echt gebroken. Om de éne of de andere reden. Het is misschien een beetje onkies om ons te moeien in de echtelijke privacy van het koppel, maar onze nieuwsgierigheid en sensatiezucht is toch geprikkeld. Is Jules vertrokken? Is hem iets overkomen? Heeft Sarah hem de bons gegeven? Vond ze het tijd voor een betere man of een betere vader voor haar nageslacht? Of werd ze verliefd op een ander? Of heeft een ander zich in het huishouden gemoeid en daar de liefdesband tussen Jules en Sarah verbroken? Was er een jaloerse buur, een flirtende passant, een teruggekeerde oude liefde in het spel? Alles kan. Het enige feit dat we konden vaststellen is dat er op een bepaald moment drie slechtvalken in de buurt rondgingen. Eén van hen was Sarah, de twee andere waren

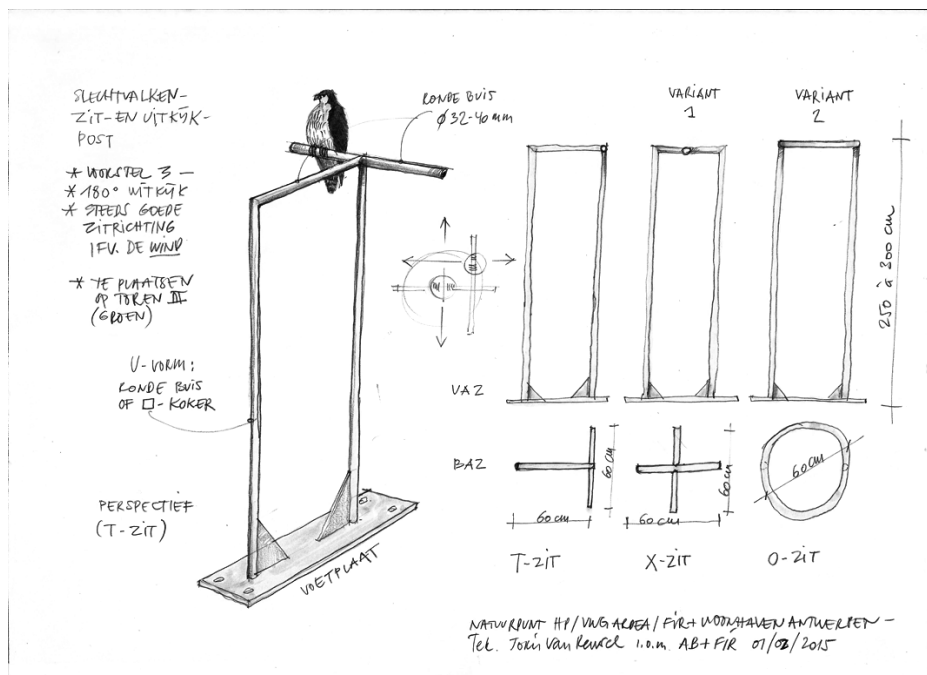
Na het rumoerige maar succesvolle broedsel in 2013 (in de werf van de groene Silvertoptoren) was het in 2014 uitkijken naar een eerste broedpoging van de **slechtvalken** Sarah en Jules in de door ons geplaatste broedkast op de rode Silvertoptoren op het Kiel (sinds december 2012). Dat viel echter tegen...

Sarah dat in 2013 pleegde, zou dit beetje rumoer onze dappere dame toch niet afschrikken om het luxe penthouse op de 21e verdieping in gebruik te nemen? Dat was tenminste onze hoop. Maar om een broedsel te starten

In de lente van vorig jaar waren de werken aan de ondertussen groen wordende toren nog in volle gang. De torenkraan draaide lustig rondjes. Gevelsteigers en drukke gevelwerken zorgden voor een onrustige omgeving nabij de rode toren. De hele winter hadden onze slechtvalken als vanouds op de Kristus Koning Kerk (KKK) zo'n 750 m verder doorgebracht. Dat is eigenlijk een prima rust- en uitkijktoren voor die vogels. Helaas is de toren niet zo geschikt om in of op te broeden. Er zijn immers geen droge, overdekte, goed beschutte nissen. Maar bovenop de toren is het immer rustig, zeker in vergelijking met de situatie bij de Silvertoptorens waar het nog 'volle bak werf' is. Nu ja, na de stoere 'kraak' van een balkon op de +1 van een woontoren in volle werf, zoals

2. De nieuwe zitpost op de groene Silvertoptoren laat de slechtvalken toe oogcontact te houden met een partner in de broedkast, tijdens rustmomenten (6.3.2015, Foto: Joris Van Reusel)

3. Ontwerpschets voor de zitpost op de groene Silvertoptoren (NP ism FIR en AB, jan.- febr. 2015, Joris Van Reusel)

kleinere mannetjes. Er hing een trio-tje in de lucht...

In april 2014 werd het duidelijk dat Jules er niet meer was, en dat zijn plaats was ingenomen door een juveniel mannetje (te herkennen aan de lichtbruine borst met donkerbruine verticale 'druppels' en een bruine kop). Even was er hoop dat het alsnog wat zou worden, nadat we een paring konden waarnemen (7.4.2014, Joris Van Reusel, KKK). Bij roofvogels, haviken in het bijzonder, zijn eerder al gevallen geregistreerd van een succesvol broedsel van een volwassen wijfje met een jong mannetje. Maar dat is echter uitzonderlijk. En ook hier bleek de jonge man nog niet voldoende geslachtsrijp te zijn – alles op zijn tijd nietwaar? – want er is verder niets gemerkt van broedgedrag noch van jonge slechtvalken. Niet op de kerk-toren, niet op de Silvertops. Jammer, maar wel boeiend om te zien hoe in de vogelwereld een territorium toch snel weer wordt bemand (!) na het verlies of vertrek van een partner. Of iets om over na te denken: is de slechtvalkenpopulatie ondertussen zo groot geworden dat er gestreden wordt om de beste territoria?

In het najaar van 2014 voerden we samen met FIR een controle van de broedkast uit. We vroegen ons ook

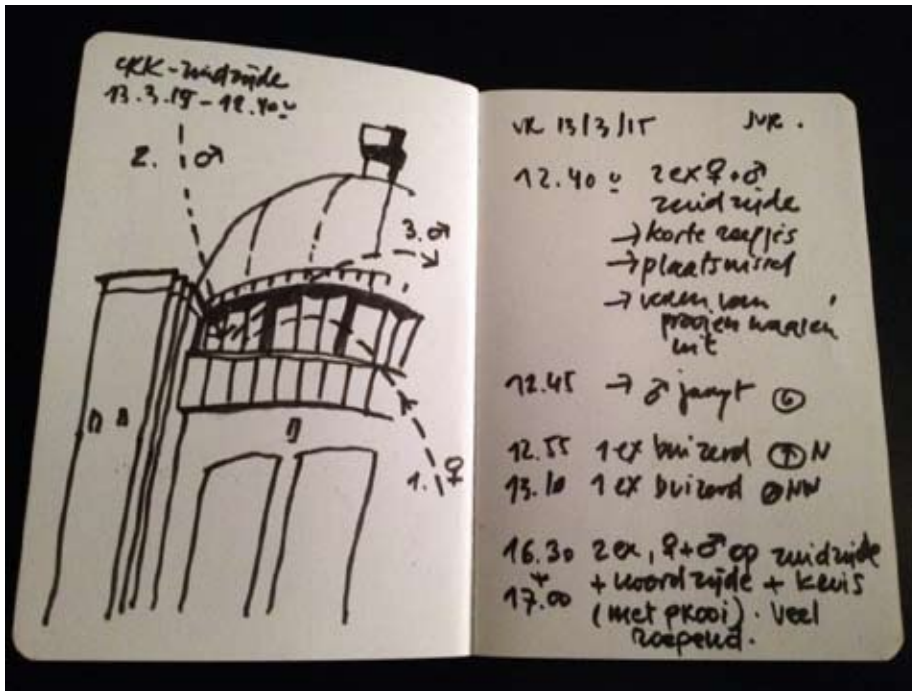
af of de broedkast geen nood heeft aan een goed zichtbare 'voorpost', zoals de grote schoorsteen van de Silvertopblokken in 2013 die functie had gehad? Zo groeide het idee om op het dak van de groene toren een extra uitkijkpost te plaatsen. Dat werd technisch onderzocht, en verschillende voorstellen werden in nauw overleg met FIR en aannemer Antwerpse Bouwwerken tot een synthese gebracht. Woonhaven Antwerpen gaf de toestemming en

vervolgens werd op 6 maart II. een drie meter hoge 'slechtvalkenzitpost' op het dak van de groene toren geplaatst. Van hierop kunnen de slechtvalken oogcontact onderhouden met de partner, zij het in de broedkast, op de KKK, of op de schoorsteen. En zelfs met de burens van 't Stad. Een unieke constructie met een uniek zicht die je van ver kan zien staan. Met veel dank aan de aannemer (AB) die voor de uitvoering zorgde en de kosten op zich nam!

Opnieuw was het dus uitkijken naar de komst van Sarah en de voorlopig nog anonieme man, die tijdens de winter weer veel samen werden waargenomen op de kerktoeren even verderop. Het mannetje is nu duidelijk een volgroeid exemplaar, met witte borst en horizontale streepjes én een leigrijze kop. Sarah valt nog steeds te herkennen aan haar witte 'tache de beauté' op de linkerwang. Zij is echt een madame met karakter die weet wat ze wil en vooral wàar ze dat wil. En dat schijnt in 2015, ondanks de broedkast en de zitpost, vooral een nest te zijn op de kerktoeren van Kristus Koning. Het moet zijn dat deze valken ook vallen op stoere bouwvakkers, want net in maart begon ook aan de KKK een werf om er dakwerken uit te voeren... Net zoals in 2013 namen we onmiddellijk contact met de aannemer en de op-

4. Slechtvalk Sarah op de toren van de Kristus Koning Kerk, Kiel (13.3.2015, Foto: Joris Van Reusel)

5. Veldschets van waarneming van nestinciderend gedrag (13.3.2015, Joris Van Reusel)

drachtgever om het risico op versterking in te schatten. De vogels moeten zich nu echter geen zorgen maken, het gaat om kleine werkjes aan de laagste daken van het gebouw, en veel interieurwerk. Toch zou het interessant zijn om deze aannemer ook te sensibiliseren en samen met hem eens op de lage dakdelen te gaan speuren naar (oude) prooiresten van de valken (karkassen, ringen...). Het dak van de KKK is allicht een soort massagraf, door het jarenlange gebruik van de kerktoeren als een soort van pluimtafel door de valken.

Op 7 maart kon ik er 's ochtends, aan de noordelijke zijde, een paring waarnemen. Hierbij komt het mannetje na enkele cirkelvluchten vanuit een vrije aanvliegroute aangevlogen. Het vrouwtje bevindt zich op een vrije hoek van de toren en luid roepend balanceert het koppel even samen, half zittend, half fladderend. Dan wordt er nog wat geroepen en gehuppeld. Het patroon herhaalt zich enkele keren, met tussenpauzes van 15 à 30 minuutjes. Wijfje Sarah dook vervolgens uit het zicht, de dakgoot in. Even later volgde het mannetje haar. Dat was ook voor Manu (De Hauwere, FIR) die er ondertussen was bijgekomen, een sterk signaal dat het koppel deze plek uitkoos om het dit jaar opnieuw te proberen.

Alhoewel. Bij slechtvalken bepaalt de man de broedplaats, en het is dus misschien nog wat vroeg om al een conclusie te maken. Op 13 maart zagen we het koppel immers quasi dezelfde acties ondernemen, maar nu aan de zuidzijde van de toren. Ze zijn dus zeker nog niet geseteld. En een last-minute verhuis naar een nabijgelegen, droge en veilige broedplaats is dus niet uit te sluiten. Net zoals in maart 2013, met het bekende werf-nest als resultaat...?

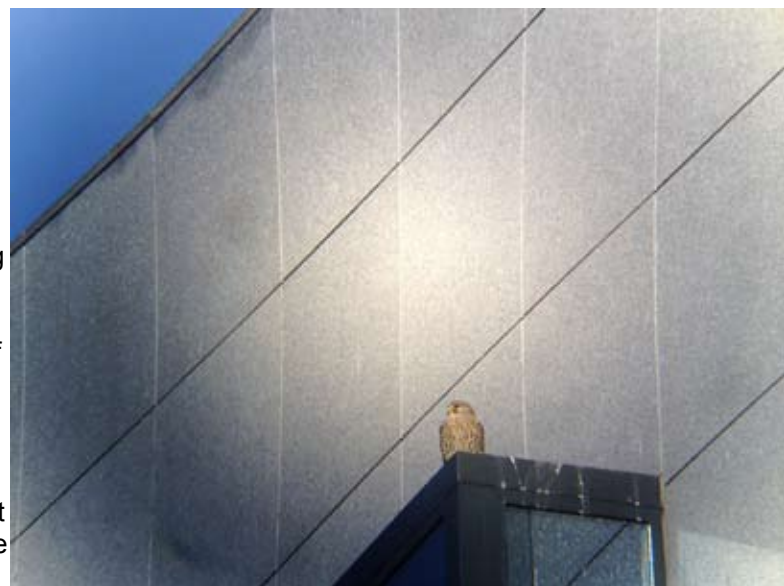
Vanaf ca 17 maart zou de eileg kunnen plaatsvinden. Eens er eieren zijn, zou een duidelijk gedragspatroon herkenbaar moeten zijn: positiewissels en aanvoer van prooien, en weinig waarnemingen van beide vogels samen. Vanaf half april is het vervolgens mogelijk dat de eieren uitkomen. Waar het ook moge zijn, het wordt de komende weken spannend uitkijken (en luisteren naar geroep

en gekrijs). Zowel bij de KKK als bij de Silvertops zijn de vogels goed omringd door oplettende buurtbewoners en bouwvakkers, die een oogje in het zeil houden en ons informeren over de gang van zaken. En dat is op zich een geweldige zaak, mét of zonder eieren.

Geheel toevallig konden we onlangs nog een ander valkenverhaal op het Kiel noteren. In de Sint-Katharinakerk stelden we, samen met de mensen van de lokale Kerkfabriek de actieve aanwezigheid van **torenvalken** vast.

De kerktoeren is - evident - voor een torenvalk een geliefde plek. De naburige hoogbouw van de socialistische mutualiteit biedt hoge en veilige uitkijkposten in de nabijheid van de kerktoeren. De snelwegbermen van het Spaghettiknooppunt bieden met hun kort gras een geschikt jachtgebied. Grappig is dat ook in deze kerkbouwwerken gepland zijn. Daar komt dus een nieuwe werf van. En hopelijk ook een mooi nieuw verhaal. We zullen onderzoeken of een torenvalkenbroedkast hier eventueel nodig is. Met de gezamenlijke waarneming van een torenvalkwijfje op 13 maart werd alvast het lokale kerkbestuur erg gecharmeerd. De "**Wervvalk**" is immers niet te weerstaan!

Joris Van Reusel - 13/3/2015
Projectcoördinator Slechtvalken op 't Kiel / vogelwerkgroep ARDEA

6. Torenvalk op de westgevel van het gebouw van de Socialistische Mutualiteit, Kiel (13.3.2015, Foto: Joris Van Reusel)

Een overzicht van drie jaar vogeltellingen in mijn tuin in Schelle

Tekst, tabel en foto: Francis Mertens

Tijdens het weekend van zaterdag 17 en zondag 18 januari vond in Vlaanderen weer het Grote Vogelweekend van Natuurpunt plaats. Dat weekend hebben meer dan 16.000 mensen in ruim 8.500 tuinen vogels geteld.

Met 400.000 getelde vogels werd duidelijk dat de huismus net als vorig jaar de meest getelde vogel is in de Vlaamse tuinen. De andere twee koplopers voerden een nek-aan-nek-race: de koolmees staat op twee, de vink op drie. Ook in mijn tuin tel ik elk jaar tijdens het telweekend de vogels: hierna een overzicht van de voorbije drie jaar. Ik moet nu wel toegeven dat mijn ecologische tuin grenst aan het gemeentelijk natuurgebied van de Kelderijlei in Schelle, dat beheerd door Natuurpunt en Velt: de invloed daarvan laat zich duidelijk merken in mijn tuin. De meeste groenvinken bijvoorbeeld vinden pas in de loop van de maand november de weg naar mijn voedersilo met zonnebloempitten: voorheen vinden ze nog voldoende rozebottels in het natuurgebied.

Tips en trucs

Ik begin elk jaar te voederen vanaf

begin oktober tot eind februari. Ik voeder in 3 silo's: één met vetbollen, één met zonnebloempitten en één met pindanoten. Zodoende hebben de vogels steeds een voorraad voedsel ter beschikking op elk moment.

Ook als je enkele dagen niet thuis bent, weten ze nog steeds de weg naar de voederplaatsen te vinden. Ook voeder ik in een schaal met grondvoer, met een zelfgemaakte kooi over, zodat de Turkse tortels en de houtduiven niet direct met het voedsel weg zijn voor de bekjes van de kleinere vogels.

Vinken en mezen, zelfs merels kunnen er gemakkelijk door. Ook voederen op verschillende plaatsen voorkomt veel onnodig geruzie op de voederplank. Bij mij zijn dat dus op 5 verschillende plaatsen: 3 verschillende silo's; een voederschaal en op de grond, want de vogels en ik ook durven als eens morsen.

Bovendien eten vinken het liefst van de grond en komen eerder zelden aan de silo's hangen.

Bedenkingen

In de tuintellingen zie je duidelijk de invloed van een zachte winter. Want hoe kouder gedurende een langere

periode hoe meer vogels ik "binnen" krijg: de winter van 2012-2013 was daar laatst nog een mooi voorbeeld van met op een bepaald moment 15 kramsvogels aan de bessen van de Gelderse roos in mijn tuin.

Benieuwd wat bijvoorbeeld in de toekomst de invloed gaat zijn van de klimaatveranderingen: sinds een drietal jaren neem ik bijvoorbeeld geen sijsjes in de winter meer waar in mijn tuin, en ook niet in het aangrenzend natuurgebied. Vorige winters en op het einde van februari kon je soms compacte groepjes van vele tientallen sijsjes kwelend in de elzen in mijn tuin waarnemen. Dit is blijkbaar verleden tijd: speelt hier alleen de klimaatverandering mee? Fluctuaties echter zijn sinds jaar en dag bekend. Ze hangen samen met broedsucces en voedselvoorraden voor de sijsjes in hun broedgebieden in Noord-Europa. De voorbije drie winters was het dus nogal mager met de sijsen, waarbij ik me dan telkens de vraag stelde: waar blijven mijn sijsjes?

Een aangrenzend natuurgebied is natuurlijk mooi meegenomen: onlangs nam ik een groep van 15 koperwieken in de resterende rozebottels waar. Ook hingen er aan de elzenproppen wel dertig putters te bengelen. Een uurtje later waren die putters in de elzen in mijn tuin op zoek naar voedsel.

		Zaterdag 2/2/2013	Zondag 3/2/2013	Zaterdag 1/2/2014	Zondag 2/2/2014	Zaterdag 17/1/2015	Zondag 18/1/2015
1	Blauwe reiger	-	-	1	-	-	-
2	Sperwer	-	-	-	1	-	-
3	Houtduif	4	4	2	2	1	1
4	Turkse tortel	2	2	4	2	1	15
5	Groene specht	-	-	1	-	-	-
6	Grote bonte specht	-	-	1	-	-	1
7	Heggenmus	1	1	1	2	1	1
8	Roodborst	1	1	1	1	2	1
9	Zanglijster	-	-	1	-	-	-
10	Kramsvogel	15	-	-	-	-	-
11	Merel	2	2	2	2	2	2
12	Koolmees	10	9	4	3	6	6
13	Zwarte mees	1	1	-	-	-	-
14	Pimpelmees	4	3	4	1	2	2
15	Staartmees	6	1	6	6	-	-
16	Gaai	-	-	1	-	-	1
17	Ekster	-	1	2	1	1	2
18	Zwarte kraai	-	-	-	-	1	1
19	Spreeuw	-	-	-	4	-	-
20	Huisemus	6	3	3	2	4	4
21	Ringmus	1	1	1	-	-	-
22	Vink	24	18	9	12	10	10
23	Keep	1	3	2	1	-	-
24	Putter	-	-	3	-	-	-
25	Groenvink	4	3	2	2	2	2
26	Sijs	-	-	-	-	-	-
27	Winterkoning	1	1	1	1	1	-
	Aantal	83	54	52	43	34	49
	Soorten	16	16	21	16	13	14

Houtduif bij voederschaal met zelfgemaakte kooi

Deze handelaars ondersteunen Natuurpunt Hobokense Polder

Hartelijk dank aan onderstaande handelaars en bedrijven voor de financiële ondersteuning die we van hen krijgen voor de verdere ontwikkeling van ons natuurgebied

Fietsenwinkel Hobobikes BVBA, Kapelstraat 137, 2660 Hoboken Tel. 03/827 58 47
DVV Kantoor "Alert", Kioskplaats 62, 2660 Hoboken Tel. 03/827 31 50
Verzekeringskantoor Marc Van Ruymbeke, Frans Smekensstraat 7, 2660 Hoboken Tel. 03/827 29 48
Beenhouwerij Van der Keere, Kapelstraat 39, 2660 Hoboken Tel. 03/827 53 01
Tuinaanleg Huylebroeck, Jules Pauwelstraat 50/52 2660 Hoboken, Tel. 03/830 44 90
Uurwerken, juwelen en optiek, Annik De Mey, Kioskplaats 81 / 83, 2660 Hoboken Tel. 03/830 21 12
RuReno, Elektro en renovatie, C. Verschaevestraat 8, 2870 Breendonk, Tel. 0494/06 69 42
Firma Procap, Plastics dopjes, Schroeiilaan 15, 2660 Hoboken Tel. 03/830 40 00
Aan tafel BVBA, Fried Denayer, Pierre Van den Eedenstraat 47, 2660 Hoboken Tel. 03/828 53 28
Taverne De Schorren, Graspolderlaan 32, 2660 Hoboken Tel. 03/828 49 96
Belfius Bank, Kioskplaats 62, 2660 Hoboken Tel. 03/827 51 53

Wordt vertegenwoordiger ...

André Driesen was jarenlang ons belangrijkste contact met Hobokense handelszaken en bedrijven. Hij bezocht bovenstaande zaken en zorgde ervoor dat zij ons jaarlijks een sponsorbedrag overmaakten. Helaas moet hij om gezondheidsredenen deze taak stopzetten. We danken hem van harte voor de inspanningen die hij zich gedurende

zovele jaren getroost heeft voor de Hobokense Polder.

Maar ... wie wil deze taak overnemen? Eens per jaar de handelaren bezoeken en indien mogelijk nieuwe contacten leggen. Iets voor jou? Neem contact met Danny Jonckheere, 0478/33 24 27 of jonckheeresmedt@gmail.com

Kijk mee naar VIER: Het zijn net mensen ... met Joeri Cortens

Hoe vogelen de vossen en hoe vost een vogel? Wist je dat fopmieren carnaval vieren? En ook dieren kippenvel kunnen krijgen? Je komt het allemaal te weten in 'Het zijn net mensen', een geestige panelshow die helemaal rond dieren draait. Elke week haalt presentator Gert Verhulst zijn twee meest zindelijke huisdieren van stal: Karen Damen en

Marc-Marie Huijbregts, die telkens een 'special guest' meebrengen. Beide teams krijgen beeldfragmenten en foto's voorgeschoteld over het bijzondere gedrag, de bizarre gewoontes, uiterlijke kenmerken én rare geluiden van de meest uiteenlopende dieren: ze lachen, ze gieren, en ze brullen. **Maar je steekt ook er ook écht**

iets van op dankzij tekst en uitleg van de grootste dierenvriend van Vlaanderen: specialist Joeri Cortens (Natuurpunt). Met een spannende finale waarin levende dieren een hoofdrol spelen kunnen we niet anders dan besluiten: leve de dieren! Kijk zeker mee op zaterdag om 20.40 u op VIER

Algemene info

Lidmaatschap Natuurpunt: 27 euro per jaar te storten op onze rekening. Dit bedrag omvat het lidmaatschap voor het hele gezin. Als lid van Natuurpunt Hobokense Polder ontvangt men het algemeen verenigingsmagazine Natuur.blad en ons afdelingstijdschrift Polder.blad.

Abonnementen: Natuurpuntleden kunnen zich abonneren op het natuurstudietijdschrift Natuur.focus en het ornithologisch blad Natuur.oriolus aan telkens 8,5 euro. Beide tijdschriften samen kosten 14,50 euro.

Abonnement op het tijdschrift Polder.blad van Natuurpunt Hobokense Polder: voor leden van andere afdelingen door storting van 7 euro op onze rekening.

Verzekering: ieder Natuurpuntlid is verzekerd inzake burgerlijke aansprakelijkheid bij deelname aan de Natuurpuntactiviteiten. Niet-leden gaan mee op eigen verantwoordelijkheid. Daar het bestuur niet verantwoordelijk kan gesteld worden voor de gevolgen van brand, worden de rokers er uitdrukkelijk op gewezen dat zij dit doen op eigen risico.

Alle betalingen dienen te gebeuren op volgende rekening:
BE81 5230 8065 0424 van Natuurpunt Hobokense Polder. Op uw betalingen steeds reden van betaling en uw naam vermelden a.u.b.

Fiscaal aftrekbare giften (min. 40 euro) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening **BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt vzw, Michiel Coxiestraat 11 2800 Mechelen met vermelding "7742 Reservaatfonds Hobokense Polder"**.

Contactpersonen

Voorzitter: info@hobokensepolder.be
Danny Jonckheere, Cdt. Van Laethemstraat 45, 2660 Hoboken, 03/828.64.03

Conservator Hobokense Polder: conservator@hobokensepolder.be
Wim Mertens, Jan de Groofstraat 13, 2610 Wilrijk, 03/216.93.62

Redactie en lay out Polder.blad: tijdschrift@hobokensepolder.be
Ria Thys en Luk Smets, J.F.Kennedylaan 22, 2630 Aartselaar, 03/289.73.66

Ledenadministratie, penningmeester en webmaster:
leden@hobokensepolder.be - webmaster@hobokensepolder.be
Luk Smets, J.F.Kennedylaan 22, 2630 Aartselaar, 03/289.73.66

Geleide wandelingen: wandelingen@hobokensepolder.be
Annie Van Zwieten, Zomerdijklaan 4, 2660 Hoboken, 03/828.37.60

Goudklompjes:
Paarden en runderen:
André Van Langenhove, Zevenbergenlaan 8, 2660 Hoboken, 03/288.00.81
Natuurbeheer en contacten voor scholen:
Roger Desmedt, Vlaamse Kunstlaan 68/3, 2020 Antwerpen, 03/ 237 97 47

De **Polderwandelingen** worden verzorgd door onze natuurgidsen van Natuurpunt Hobokense Polder

Een wandeling in de Hobokense Polder aanvragen?
Hoe doe je dat?

Ieder die het wenst, ook scholen en verenigingen, kunnen een wandeling met natuurgids aanvragen bij Annie Van Zwieten. Contactgegevens: zie hoger.

Website: www.hobokensepolder.be
Raadpleeg deze website voor achtergrondinformatie, foto's en videoclips van activiteiten, de geschiedenis van de Hobokense Polder, laatste info, ...

Polder.flits: Van tijd tot tijd brengen we onze leden via e-mail op de hoogte van dringende berichten, die via ons tijdschrift niet tijdig kunnen meegedeeld worden of als herinnering. Wenst u zulke berichten te ontvangen, geef dan uw emailadres door aan flits@hobokensepolder.be

Onze afdeling heeft een **open bestuur**. De bestuursvergaderingen vinden in principe plaats op de **derde donderdag van de maand om 20 u in zaal Moretus, Berkenrodelei 34 te Hoboken**. Alle leden zijn welkom. Zie verder in het tijdschrift voor eventuele wijzigingen.

Met dank aan de fotograaf van naaststaande fotoreportage:
André Van Langenhove

Volg ons op Facebook

Het noeste labeur van

onze Goudklompjes

Activiteitenkalender

Activiteiten, waar je je op voorhand moet voor inschrijven, zijn in vet gemarkeerd.

- Za 4 apr Start Vogeltrekellingen
Za 4 apr ARDEA Lentebijeenkomst in De Schorren
Zo 5 apr Zwerfvuilactie Hobokense Polder
Zo 12 apr **Zwerfvuilactie aan de Hollebeek**
Za 18 apr **De Brand (NL): Op zoek naar boomkikker**
Zo 19 apr **Blauwe reigertelling Schoonselhof**
Do 23 apr Bestuursvergadering (Moretus): 4de dond. !!!
Za 25 apr **Vogels in Planckendael**
Za 2 mei ARDEA Vogeltoer
Zo 3 mei Zwerfvuilactie Hobokense Polder
Za 9 mei Vroegochtendwandeling HP + **ontbijt**
Za 16 mei Natuurbeheer in de HP
Do 21 mei Bestuursvergadering in Zaal Moretus
Za 23 mei **Land van Cuyk - Maasheggen (NL)**
Zo 7 juni Vogelexcursie Zeeuws-Vlaanderen
Zo 7 juni Zwerfvuilactie Hobokense Polder
Za 13 juni **De Westhoek en Les Dunes Perroquet**
Do 18 juni Bestuursvergadering in Zaal Moretus
Za 20 juni Nachtzwaluwentocht Ossendrecht
Vr 26 juni Natuur in de duisternis: glimwormen zoeken

Natuurbeheer: Onze Goudklompjes werken elke woensdag in de Polder en dit van 9 u tot ca 13 à 14 u.
Voor info: contacteer André Van Langenhove,
03/288 00 81
Info natuurbeheer scholen: Roger Desmedt, 03/237 97 47

Artikels voor het volgende Polder.blad - met
verschijningsdatum 1 juli 2015 - dienen bij de redactie te
zijn op **31 mei 2015**
(zie colofon, blz. 30)

www.hobokensepolder.be

AFZENDER en VU
Luk Smets
J.F.Kennedylaan 22
2630 Aartselaar
Afgiftekantoor 2660 Hoboken 1